

Gildi-lífeyrissjóður

*Fulltrúaráðs- og
sjóðfélagafundur
23. nóvember 2023*

Dagskrá

- **Staða og starfsemi Gildis**

Árni Guðmundsson, framkvæmdastjóri Gildis

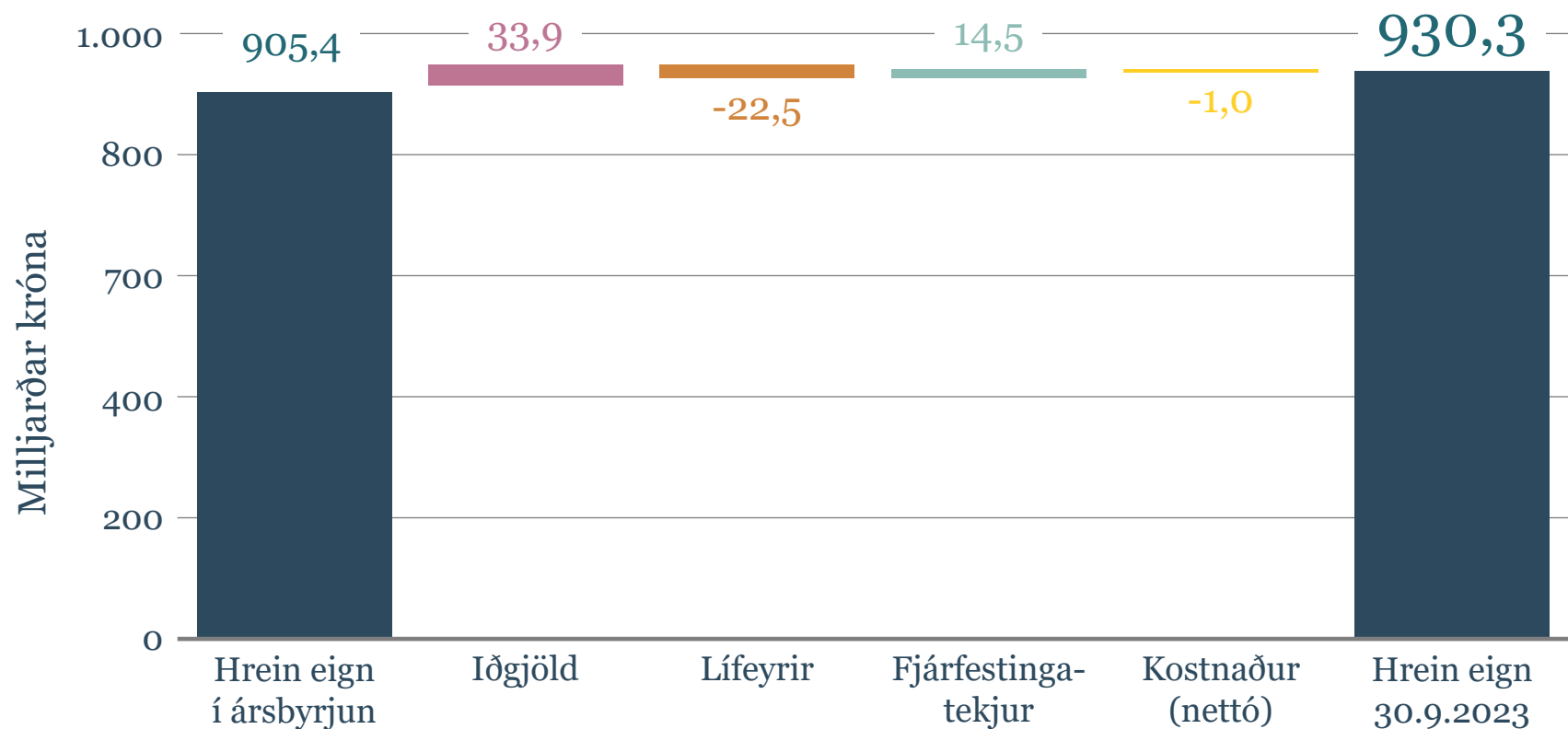
- **Verðbréfamarkaðir og eignasafn sjóðsins**

Davíð Rúdólfsson, forstöðumaður eignastýringar Gildis

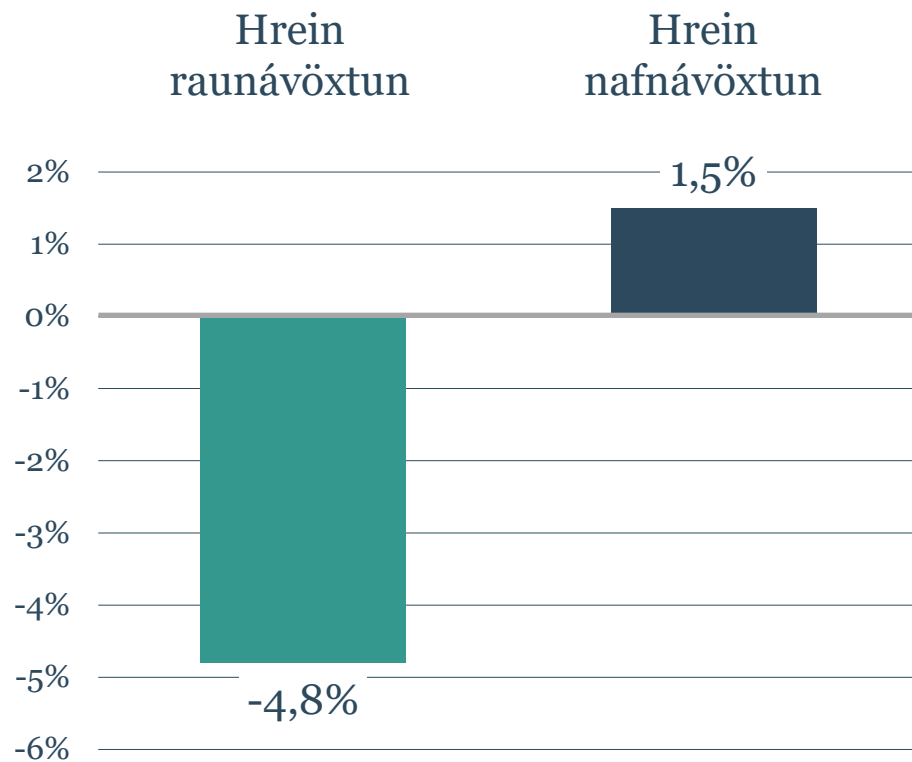
- **Önnur mál**

Hrein eign samtryggingardeildar

1. janúar til 30. september 2023

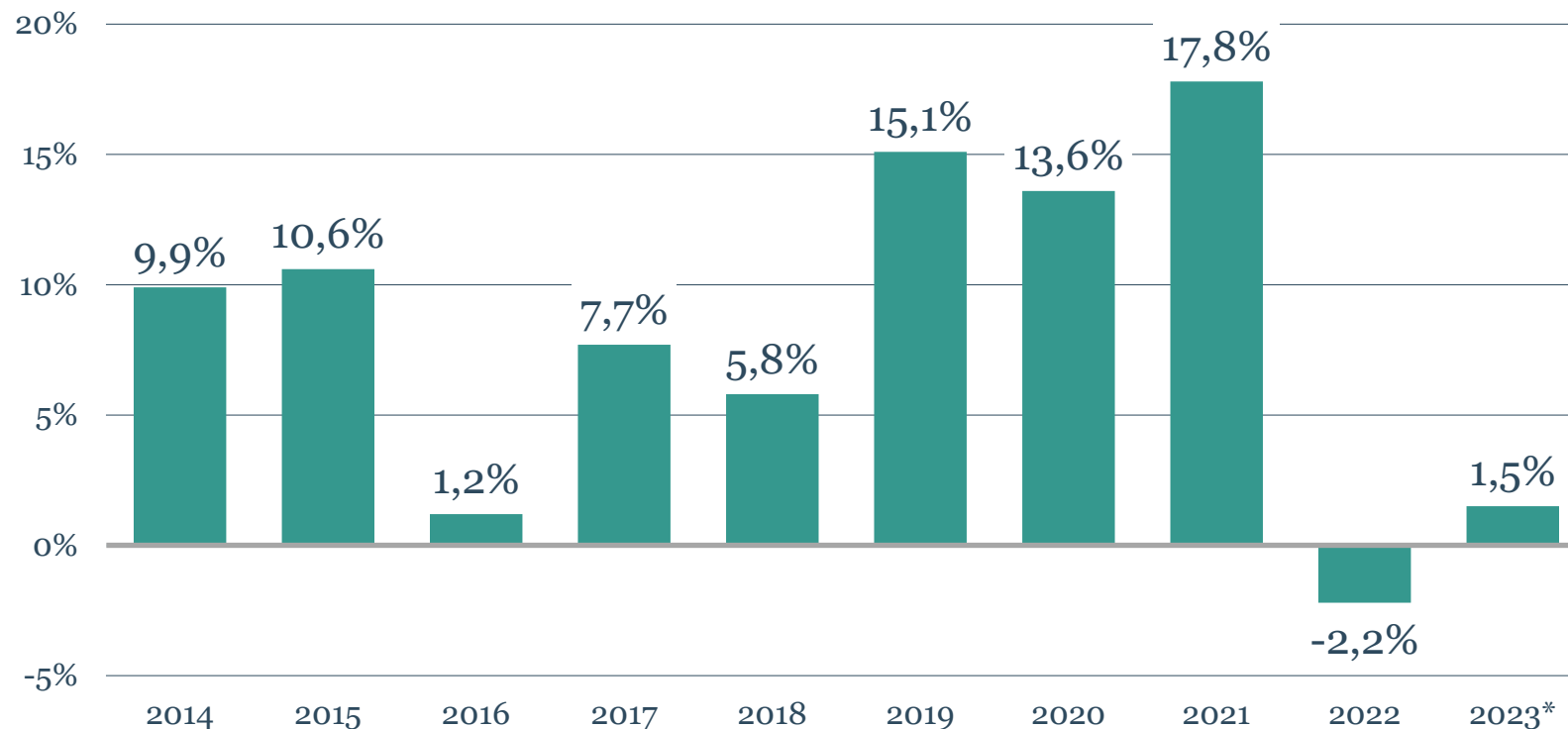
Ávöxtun samtryggingardeildar

Til 30. september

Samtryggingardeild

Hrein nafnávöxtun

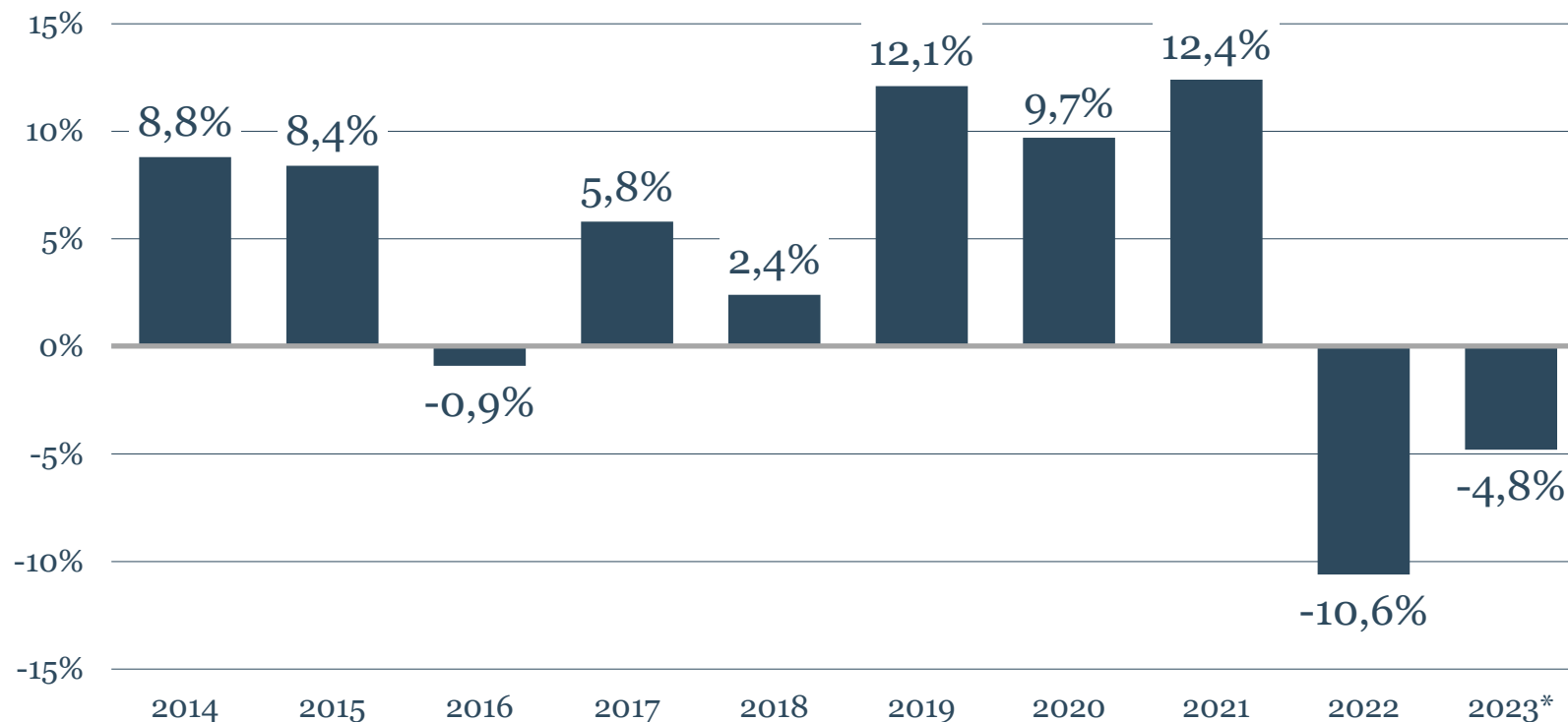

5 ára meðaltal	8,9%
10 ára meðaltal	7,9%

***Til 30. september**

Samtryggingardeild

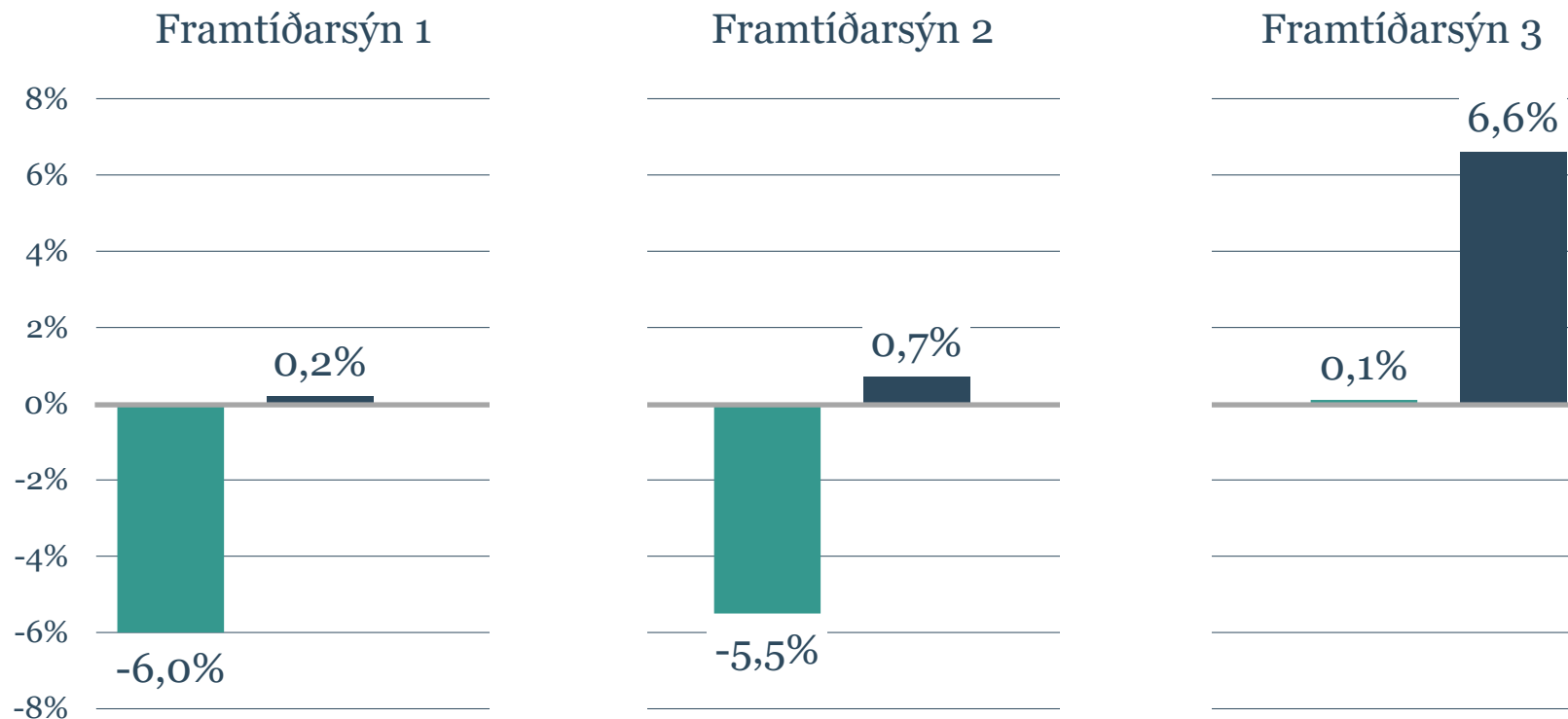
Hrein raunávöxtun

5 ára meðaltal	3,3%
10 ára meðaltal	4,1%

***Til 30. september**

Ávöxtun séreignardeildar

Hrein nafnávöxtun

Hrein raunávöxtun

Til 30. september

Iðgjöld *heildargreiðslur*

30. september

2023

2022

Samtryggingardeild

33.930

29.226

Séreignardeild

412

330

Tilgreind séreignardeild

117

108

34.459

29.664

Í milljónum króna

Lífeyrir: *Samtryggingardeild*

30. september	2023	2022	Mismunur
Ellilífeyrir	18.511	17.243	7,7%
Örorkulífeyrir	6.842	6.664	0,9%
Makalífeyrir	2.041	2.023	2,7%
Barnalífeyrir	1.021	1.035	-1,4%
	28.415	26.965	5,4%

Fjöldi sem fékk greiddan lífeyri

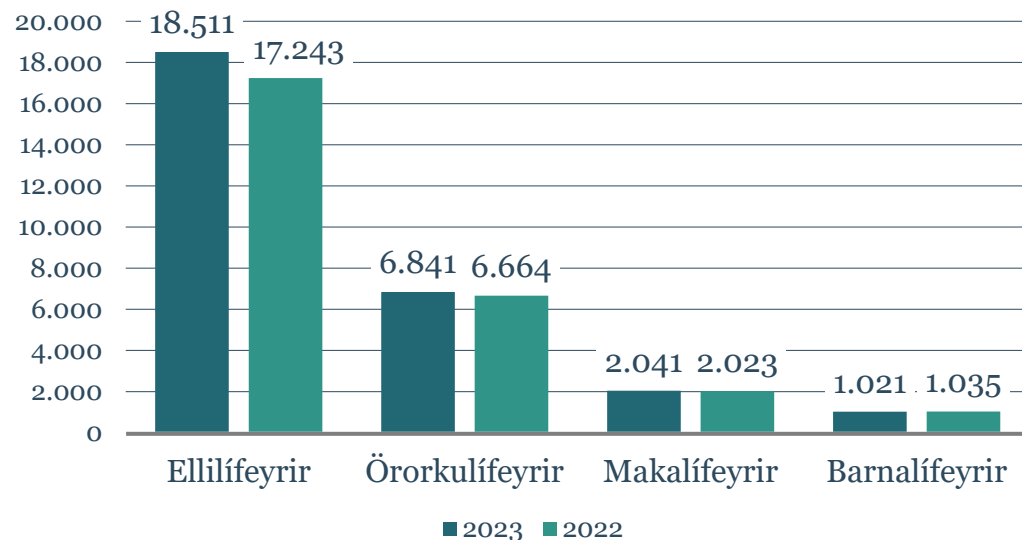
Lífeyrir: *Samtryggingardeild*

30. september	2023	2022	Mismunur
Ellilífeyrir	14.956	11.363	31,6%
Örorkulífeyrir	6.129	4.946	23,9%
Makalífeyrir	1.079	864	24,9%
Barnalífeyrir	145	135	7,7%
	22.473	17.197	28,9%

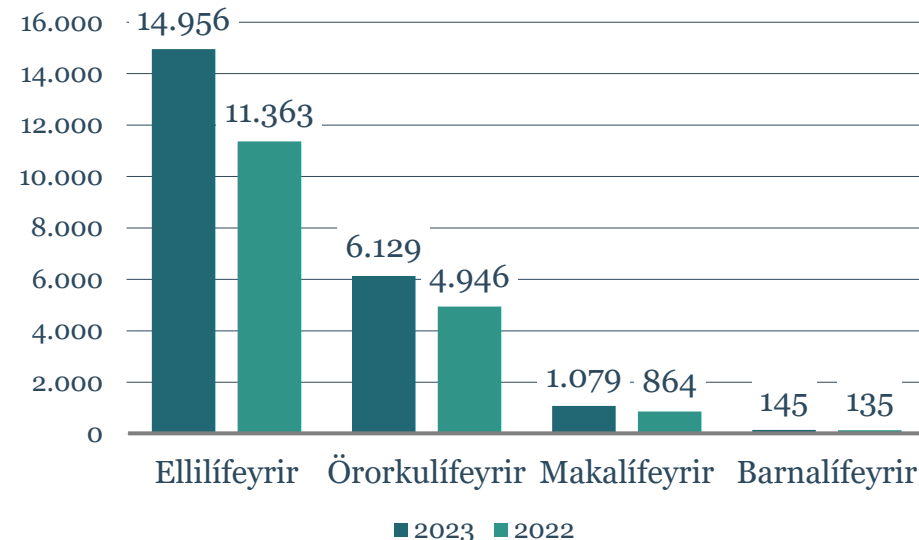
Fjárhæðir í milljónum króna

Lífeyrir: *Samtryggingardeild*

Fjöldi

Fjárhæðir (í milljónum kr.)

Rekstur

30. september

2023**2022**

Laun og launatengd gjöld

659

572

Rekstur tölvukerfa og hugbúnaður

208

203

Húsnæði

40

29

Fjármálaeftirlitið

36

31

Annað

81

88

1.024**923**

Stöðugildi

1. janúar 2023

42,1

30. september 2023

46,8

Í milljónum króna

Rekstur

Þjónusta og starfsemi 30. september 2023:

- 270 þúsund einstaklingar eiga réttindi hjá Gildi
- 38 þúsund eiga rétt í séreignardeild Gildis
- 28 þúsund fá árlega greiddan elli-, örorku-, maka- og barnalífeyri
- Fjöldi umsókna lífeyrisdeildar:

Tegund umsóknar	Fjöldi
Ellilífeyrir	3.872
Örorkulífeyrir (ný umsókn og endurmat)	1.592
Makalífeyrir	356
SAMTALS	5.820

- 58 þúsund greiða iðgjöld til sjóðsins
- 1.083 sjóðfélagalán veitt
- 930 milljarða kr. eignasafn

Kostnaðarhlutfall (hlutfall af eignum) 2023: 0,14%

Hrein eign

30. september

2023

2022

Samtryggingardeild

930.300

898.815

Séreignardeild

7.344

6.956

Tilgreind séreignardeild

889

725

938.533

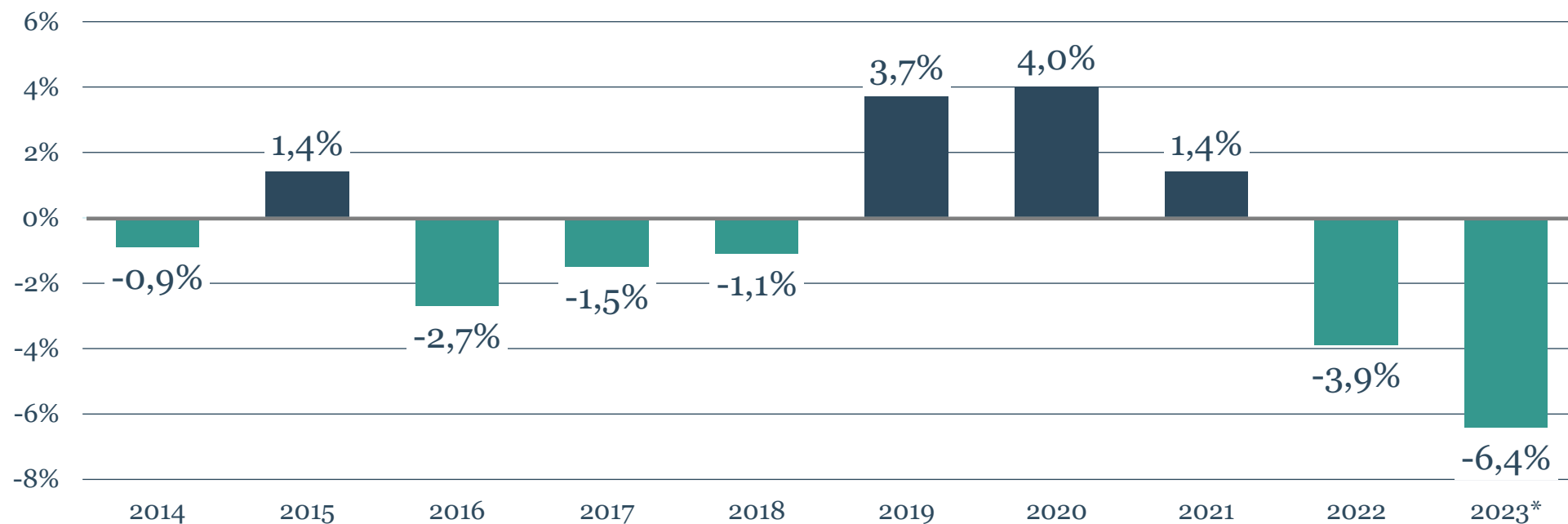
906.496

Í milljónum króna

Samþykktabreytingar

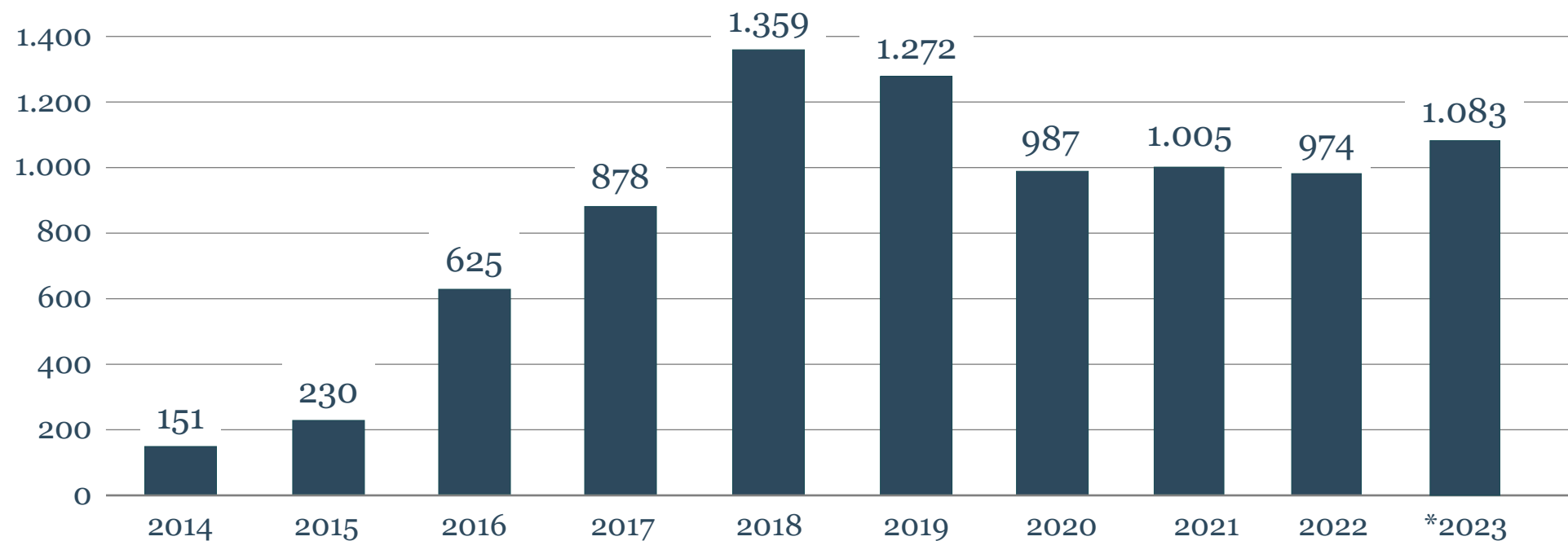
- Til þess að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði hafa lífeyrissjóðir fengið úthlutað framlagi frá ríkinu sem greiðist af tryggingagjaldi.
- Hluti Gildis í framlaginu 2022 nam rúmlega 2.238 millj. kr. og nýtti sjóðurinn það eins og síðustu ár til þess að hækka lífeyrisgreiðslur lífeyrisþega og iðgjöld sjóðfélaga um 4%.
- Örorkuframlagið dugði ekki lengur til að standa undir 4% hækkun.
- Í samræmi við tillögu tryggingafræðings sjóðsins var samþykkt að framlagið verði nýtt til þess að hækka iðgjöld um 3,6% og lífeyrisgreiðslur um 3%.
- Breytingin tekur gildi í ársbyrjun 2024.

Tryggingafræðileg staða

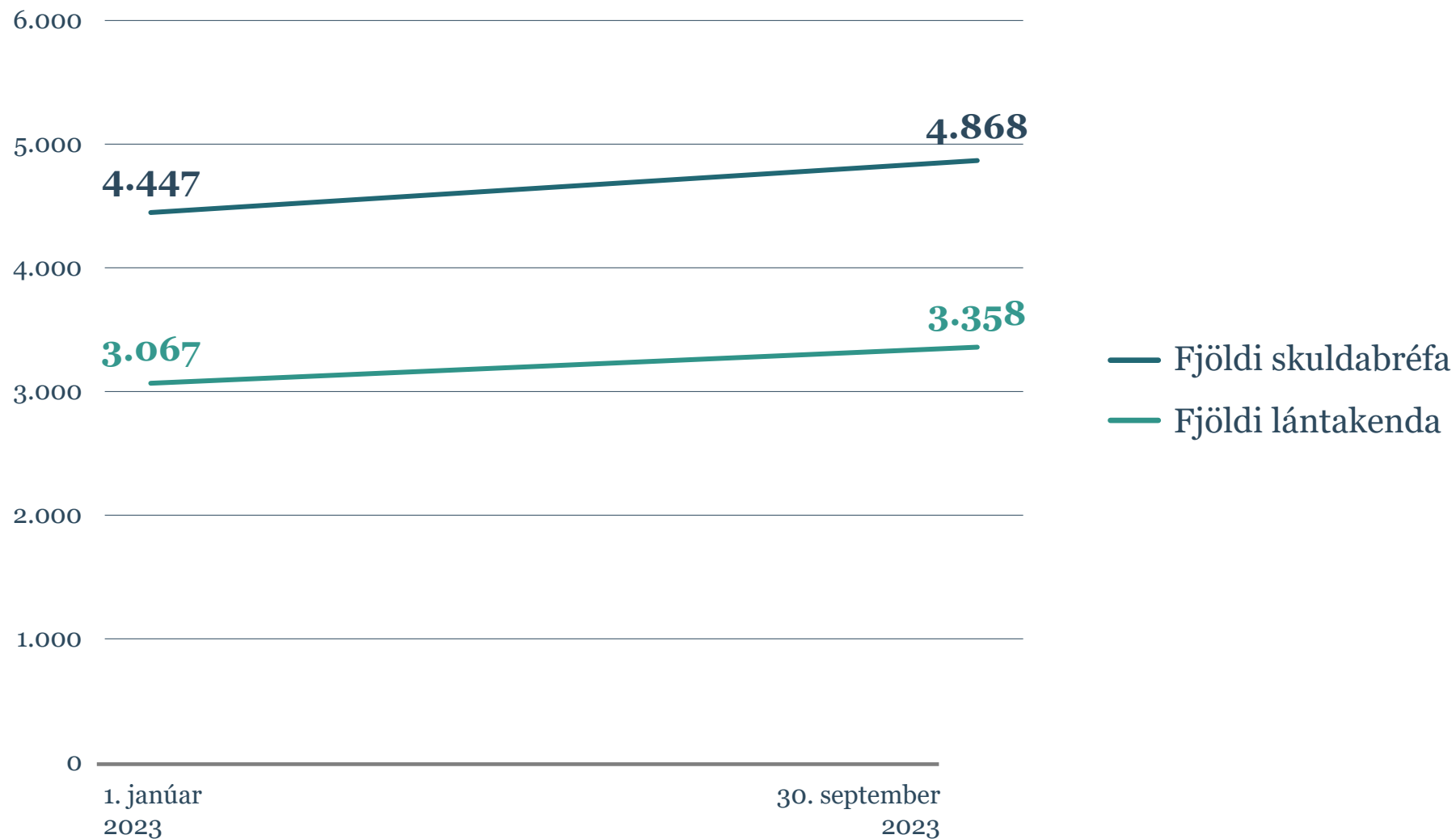
*áætluð staða 30. september 2023

Ný sjóðfélagalán: *Fjöldi*

***30. september 2023**

Sjóðfélagalán: *Fjöldi*

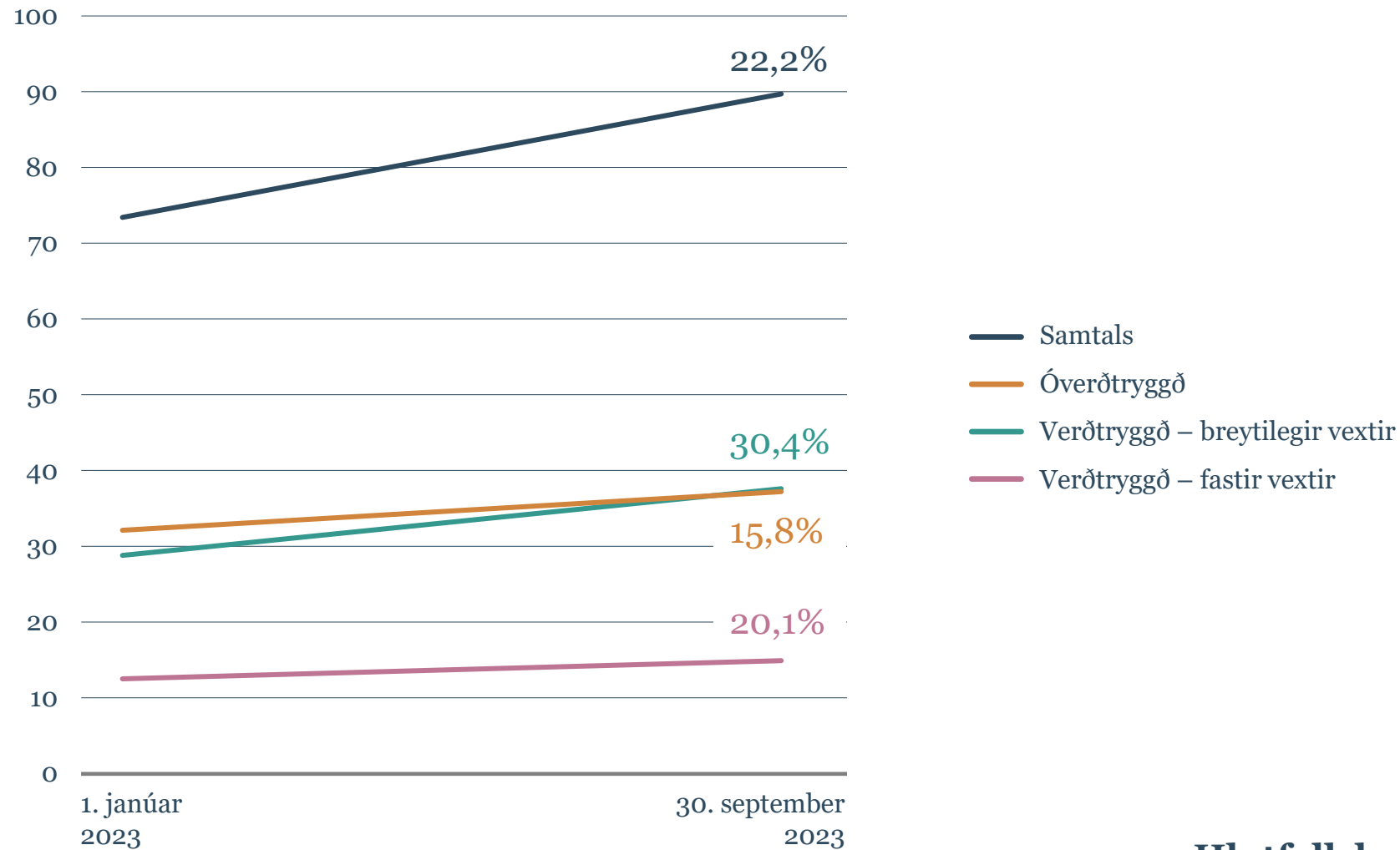

Sjóðfélagalán: *Fjárhæðir*

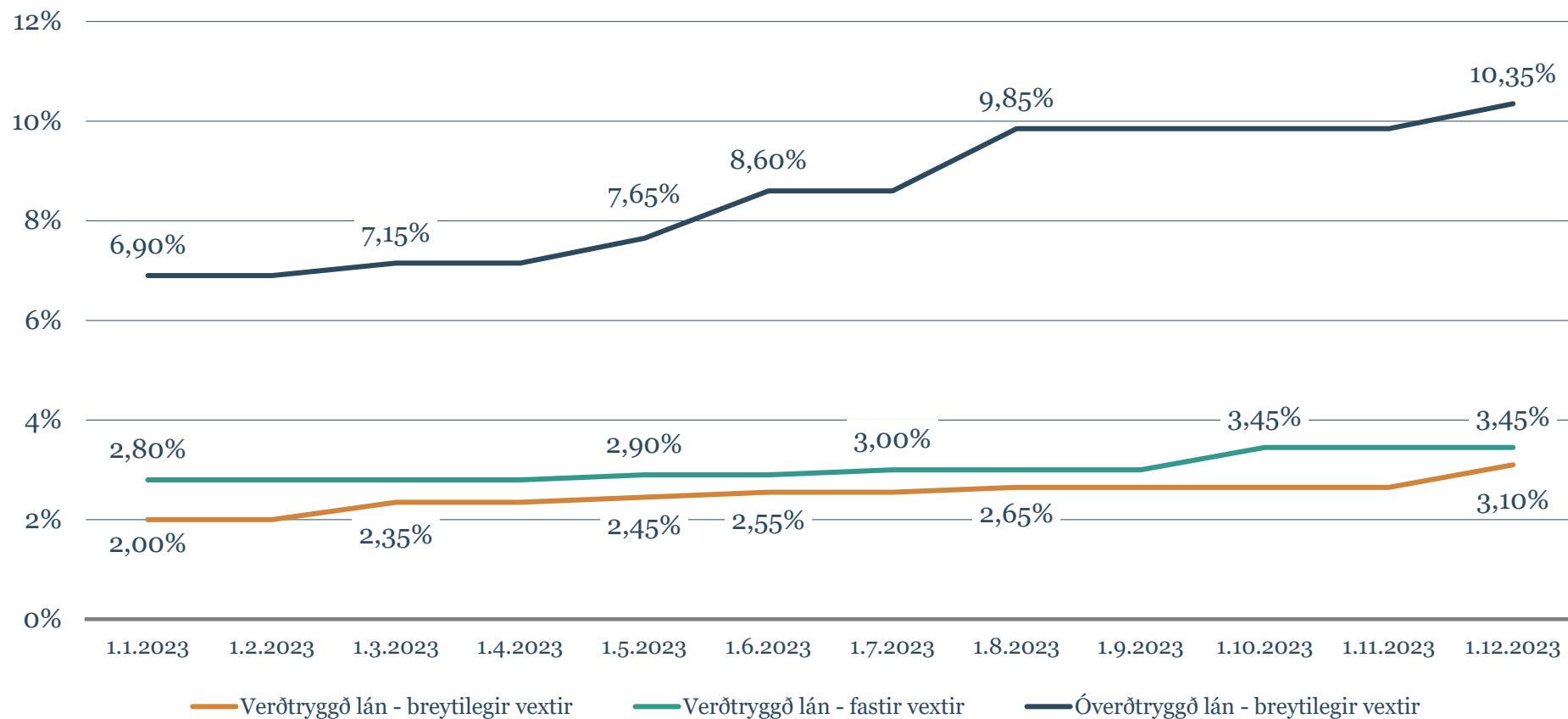
Milljarðar króna

Sjóðfélagalán: *Fjárhæðir*

Hlutfallsleg aukning

Sjóðfélagalán: *Vaxtaþróun grunnlána*

Sjóðfélagalán: *Vanskil*

Í lögfræðiinnheimtu	30.9.'23	31.12.'22
Fjöldi skuldabréfa	12	12
Fjöldi lántakenda	10	9
Fjárhæð	8.635.076	6.098.524

90 daga vanskil nema 9,2 milljónum króna.

Undirliggjandi lán nema 311 milljónum.

Hluthafastefna Gildis

- Hluthafastefna sjóðsins markar stefnu hans sem eiganda í þeim félögum sem hann á verulegan eignarhlut í. Hún ásamt stefnu um ábyrgar fjárfestingar setur fram áherslur sjóðsins með tilliti til stjórnarháttá, umhverfismála og félagslegra málefna.
- Markmið stefnunnar er m.a. að koma á framfæri áherslum Gildis sem hluthafa og að veita fyrirsjáanleika um það hvernig sjóðurinn beitir atkvæðisrétti sínum á hluthafafundum.
- Gildi hefur síðastliðin 8 ár birt á heimasíðu sinni hvernig sjóðurinn beitir atkvæðisrétti sínum á hluthafafundum skráðra félaga.
- Hluthafafundur Íslandsbanka í júlí:
 - Gildi beitti sér fyrir því að fundurinn yrði haldinn og að stjórnarkjör væri á dagskrá
 - Gildi hvatti einstakling til framboðs sem náði kjöri.

Tilgreind séreign

- Byggir á hækkun lífeyrisiðgjalds úr 12% upp í 15,5% sem samið var um 2016 og komst að fullu til framkvæmda árið 2018.
- 15,5% iðgjaldið lögfest um síðustu áramót.
- Hækkunina, sem nemur 3,5% má leggja í tilgreinda séreign.
- Hentar frekar þeim sem eldri eru en yngri sjóðfélögum.
- Erlendir vörsluaðilar auglýsa nú tilgreinda sérstaklega.

Tilgreind séreign

Fjöldi

Frá áramótum	Fjöldi
Gildi	164
Flutt til innlendra vörsluaðila	30
Flutt til erlendra vörsluaðila	1.444
SAMTALS:	1.638

Frá júní 2017	Fjöldi
Gildi	1.049
Flutt til innlendra vörsluaðila	284
Flutt til erlendra vörsluaðila	3.562
SAMTALS:	4.895

Fjárhæðir*

Frá áramótum	Fjárhæð*
Innlendir vörsluaðilar	50
Erlendir vörsluaðilar	512
SAMTALS:	562

*Milljónir króna

Upplýsingar fyrir lántakendur í Grindavík

Stjórn Gildis-lífeyrissjóðs hefur til skoðunar með hvaða hætti sjóðurinn getur komið til móts við lántakendur sem tekið hafa lán hjá sjóðnum með veði í húseignum í Grindavík. Sjóðurinn telur þó mikilvægast á þessu stigi að veita þeim einstaklingum fjárhagslegt svigrúm tímabundið í því óvissuástandi sem skapast hefur. Stjórn sjóðsins hefur því samþykkt að bjóða lántakendum í Grindavík að fresta greiðslum af lánum sínum í 6 mánuði.

Í því felst að afborgunum af höfuðstól ásamt vöxtum og verðbótum verður frestað og koma því ekki til greiðslu á tímabilinu. Þótt um sé að ræða hefðbundið frestunarræði fyrir lántakendur liggur fyrir að stjórn sjóðsins er með til skoðunar mögulegar frekari aðgerðir til þess að koma til móts við lántakendur í Grindavík.

Mikil vinna hefur farið fram innan sjóðsins við að kortleggja stöðuna vegna þeirra óvæntu atburða og miklu óvissu sem skapast hefur vegna yfirstandandi jarðhræringa í Grindavík. Þrátt fyrir það liggur ekki enn með öllu fyrir hvaða heimildir sjóðurinn hefur til að koma til móts við umrædda lántakendur enda staðan um margt óljós og sviðsmyndir margar. Sjóðurinn mun á næstu vikum fylgjast með þróun mála á meðan könnuð verður lagaleg staða sjóðsins gagnvart mögulegum frekari úrræðum til aðstoðar lántökum í Grindavík. Ekki er hægt að svara á þessari stundu hverju sú skoðun mun skila. Þar þarf að hafa í huga að um lífeyrissjóði gilda sérstök lög og um starfsemi þeirra gildir umfangsmikið regluverk. Í störfum sínum þurfa stjórnir og starfsmenn því ávallt að huga að sjónarmiðum um umboðsskyldu og gæta að hagsmunum allra sjóðfélaga.

Lántakendur verða upplýstir um leið og frekari ákvarðanir verða teknar. Haft verður samband við lántakendur í dag og næstu daga til að fara yfir stöðuna.

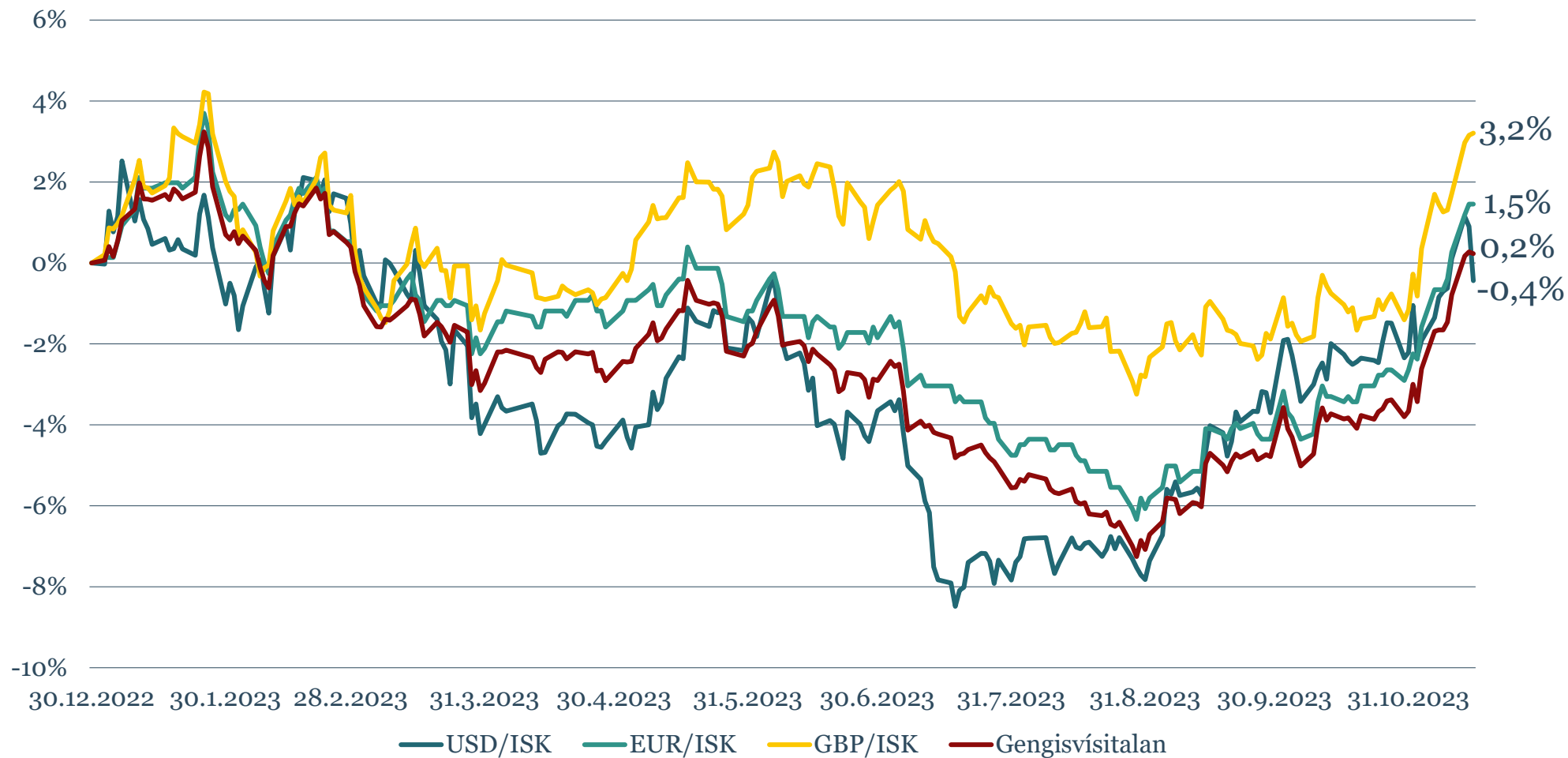
Fyrirspurnir og umræður

Verðbréfamarkaðir og eignasafn sjóðsins

Þróunin fram til 15. nóvember 2023

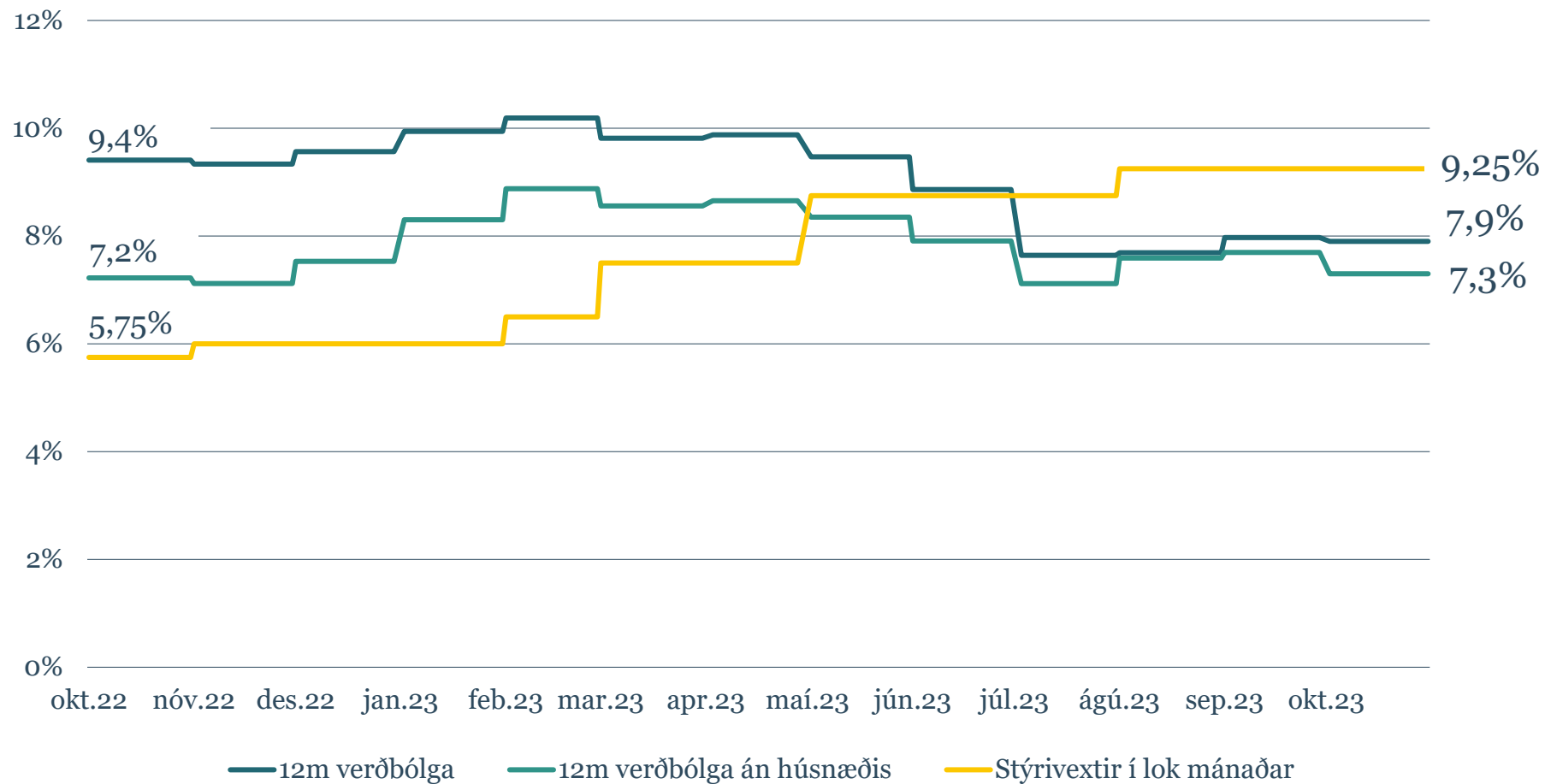
Gengisþróun íslensku krónunnar

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

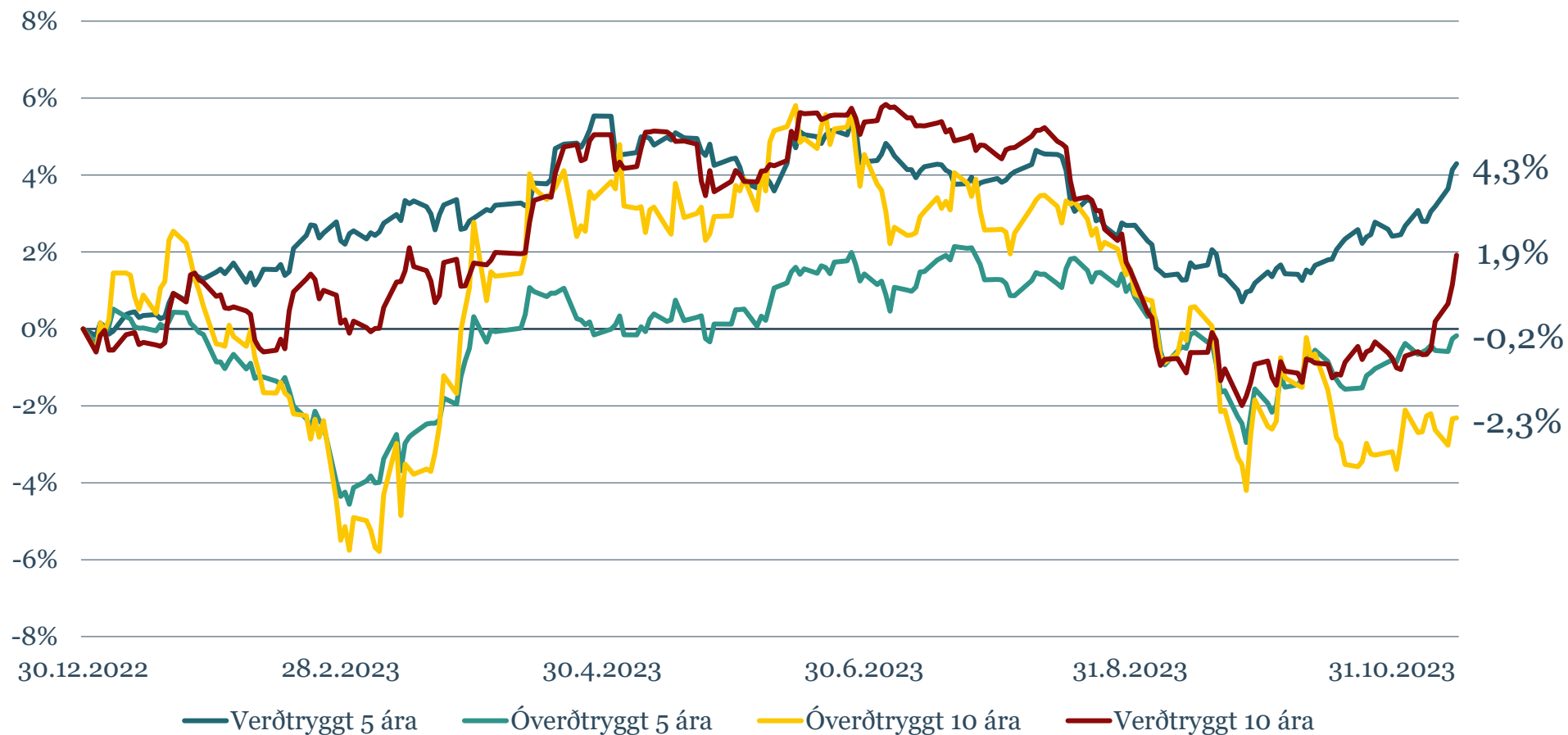
Þróun innlendarar verðbólgu - 12 mánaða

- frá október 2022 til október 2023

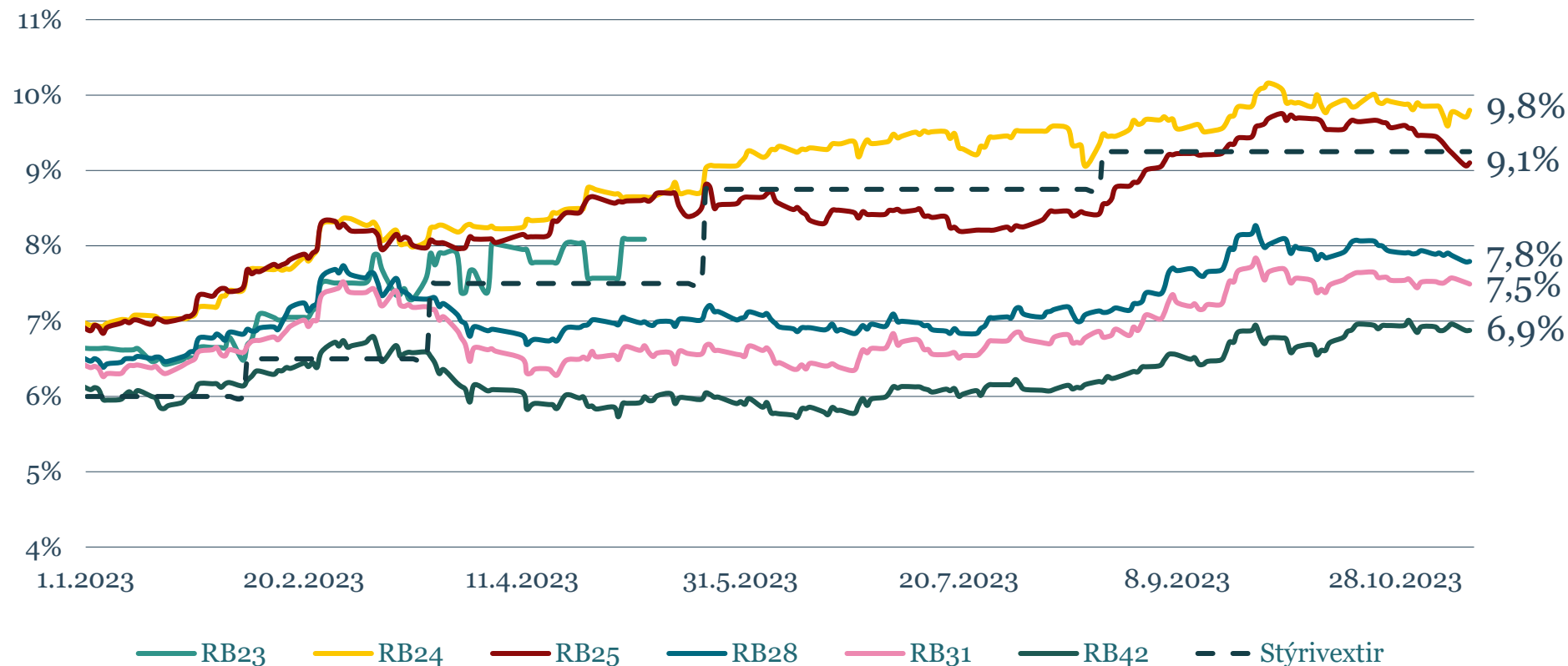
Verðþróun innlendra ríkisskuldabréfa

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

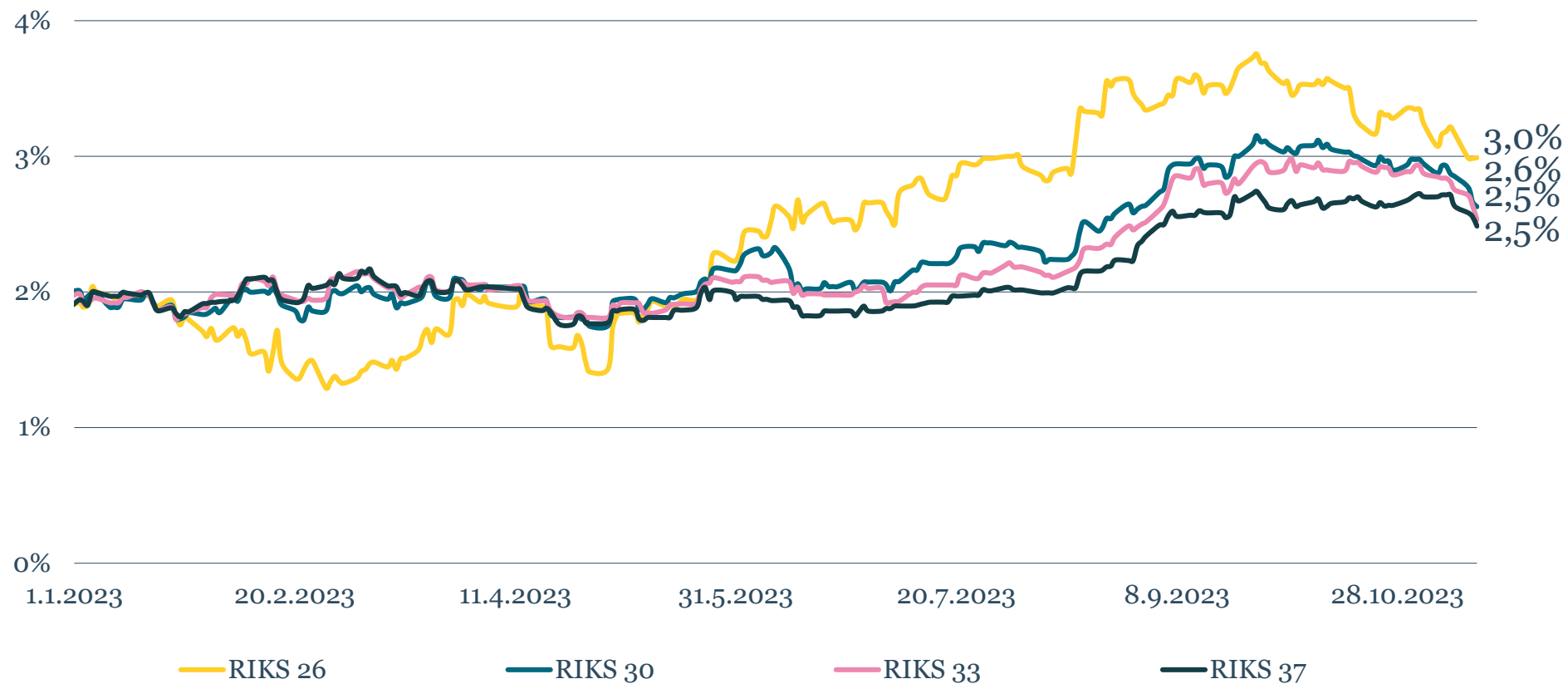
Óverðtryggð ríkisskuldabréf, ávöxtunarkrafa

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

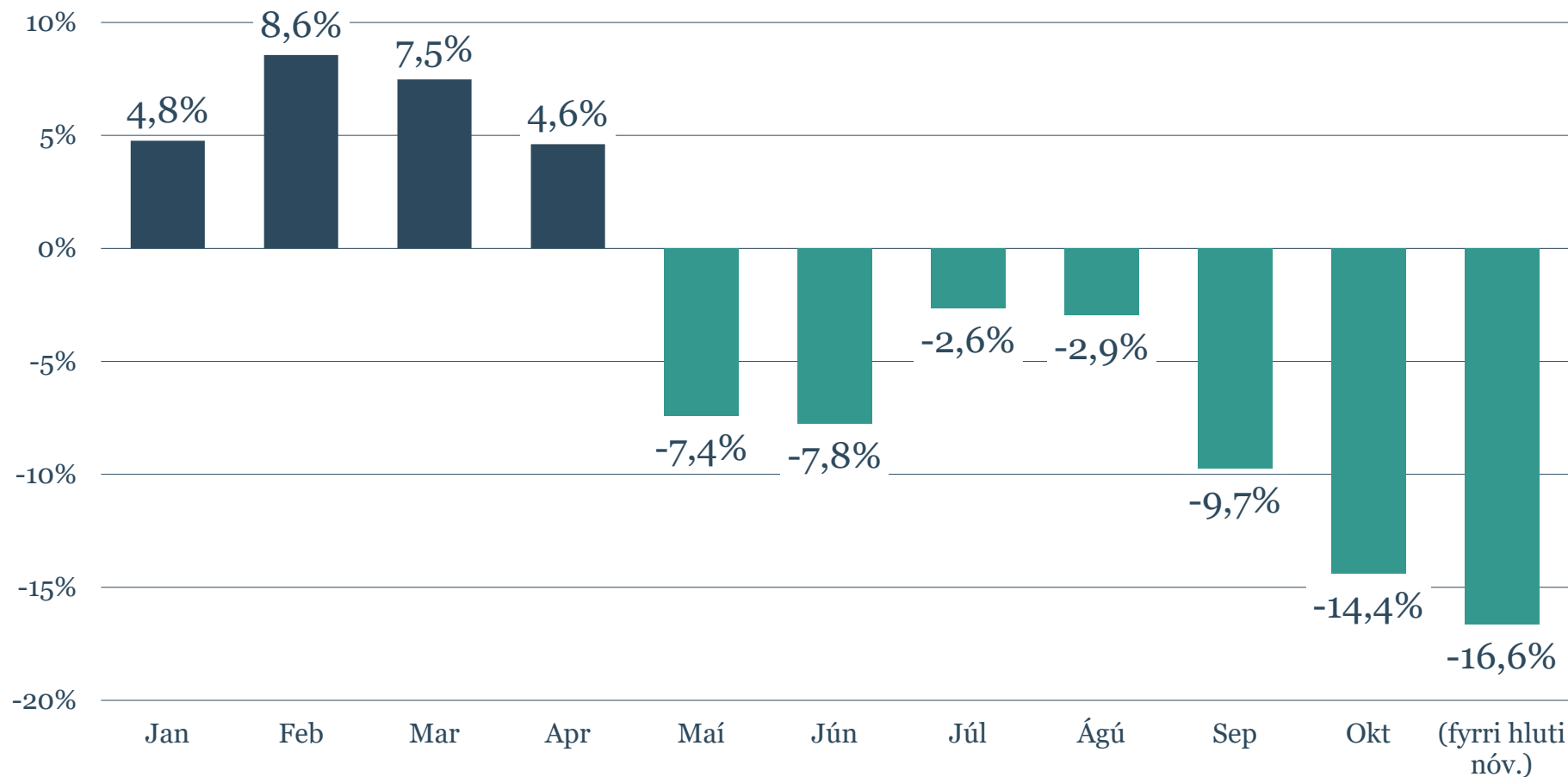
Verðtryggð ríkisskuldabréf, ávöxtunarkrafa

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

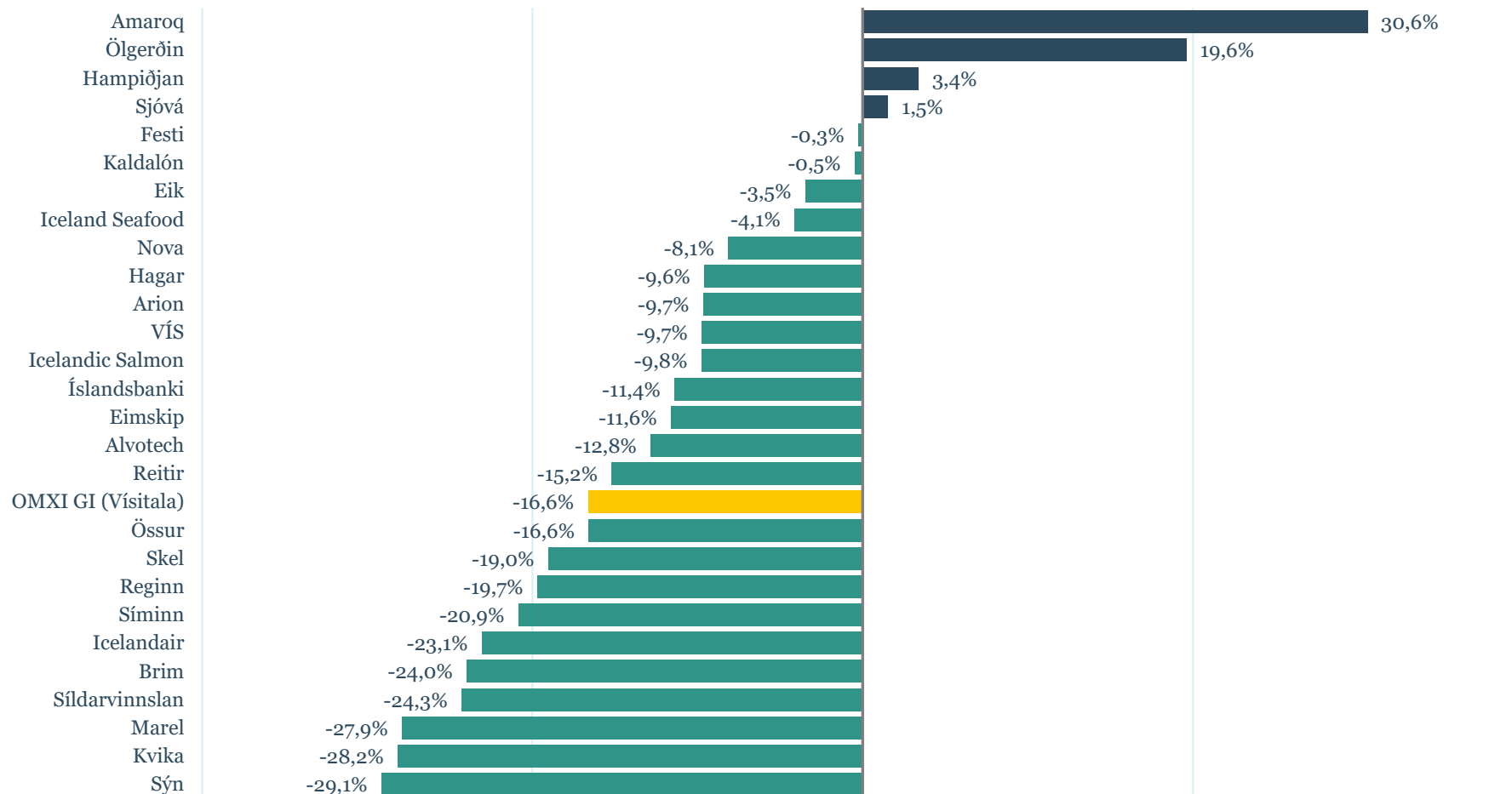
Innlend hlutabréf – OMXI GI vísitalan

- uppsöfnuð ávöxtun í lok hvers mánaðar á árinu 2023

Ávöxtun innlendra skráðra hlutabréfa*

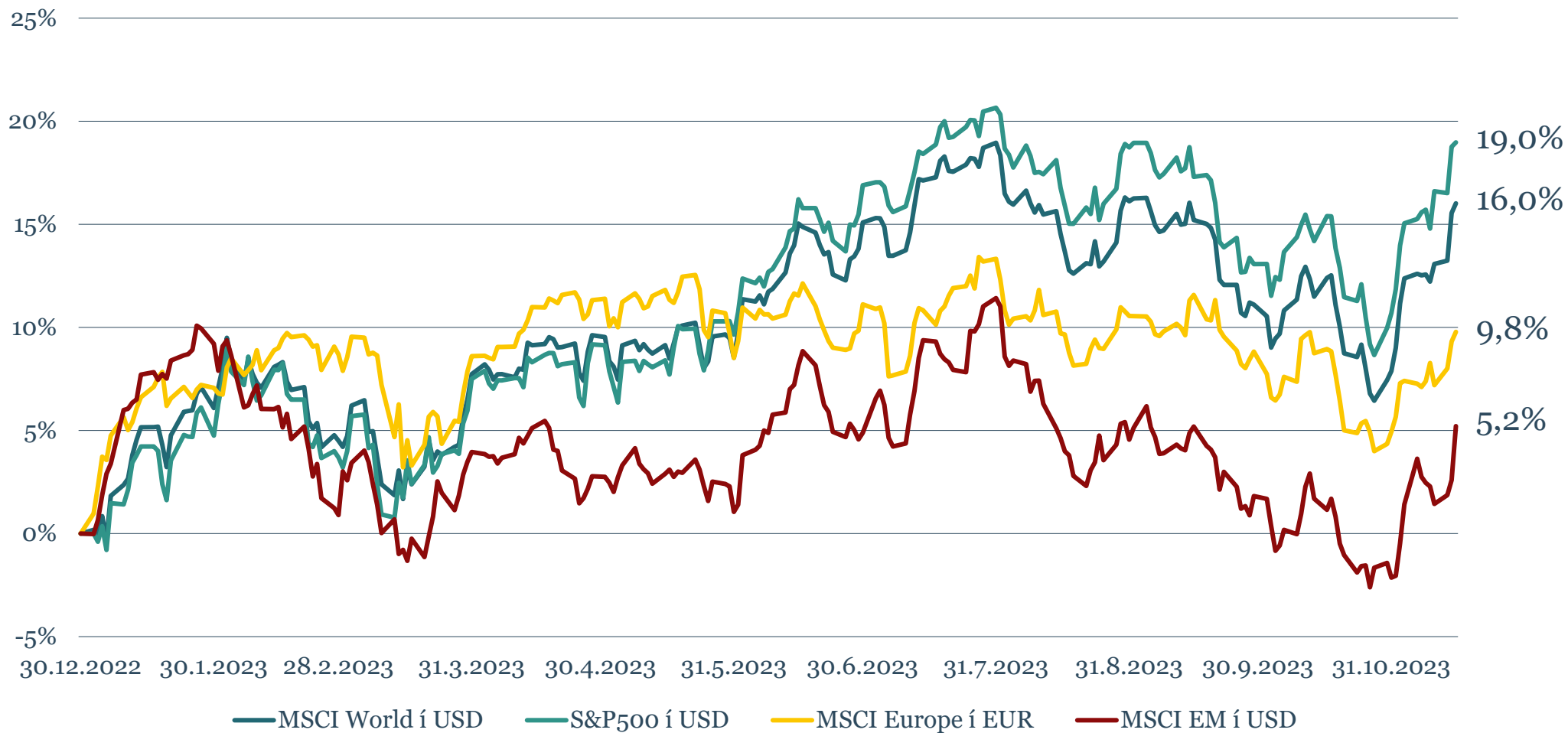
- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

*Össur er haft með í samanburðinum þó það sé skráð á markað erlendis. Arnarlax er skráð á First North. Heimild: Kodiak Excel

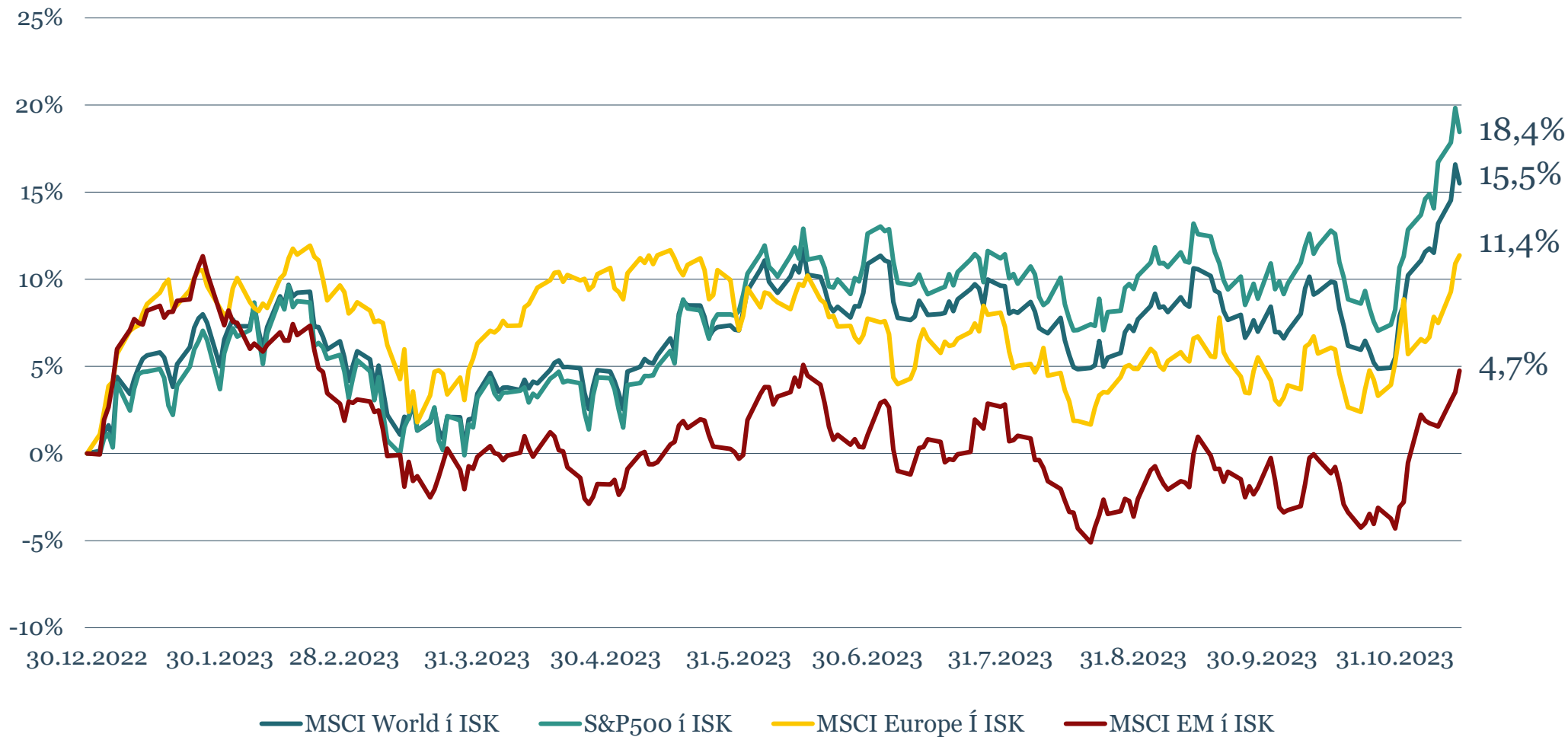
Þróun erlendra hlutabréfamarkaða

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 í heimamynt

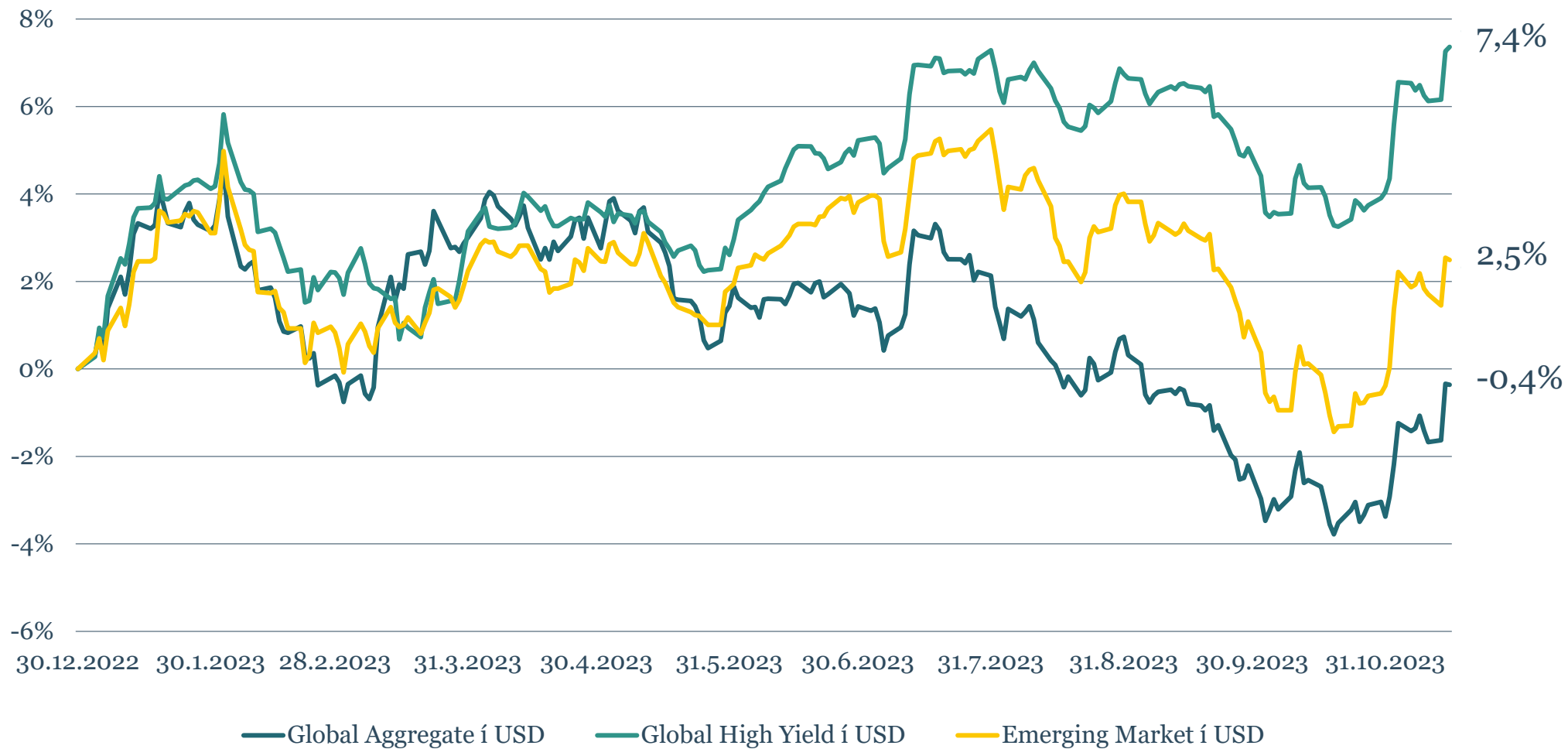
Þróun erlendra hlutabréfamarkaða

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 (mælt í ISK)

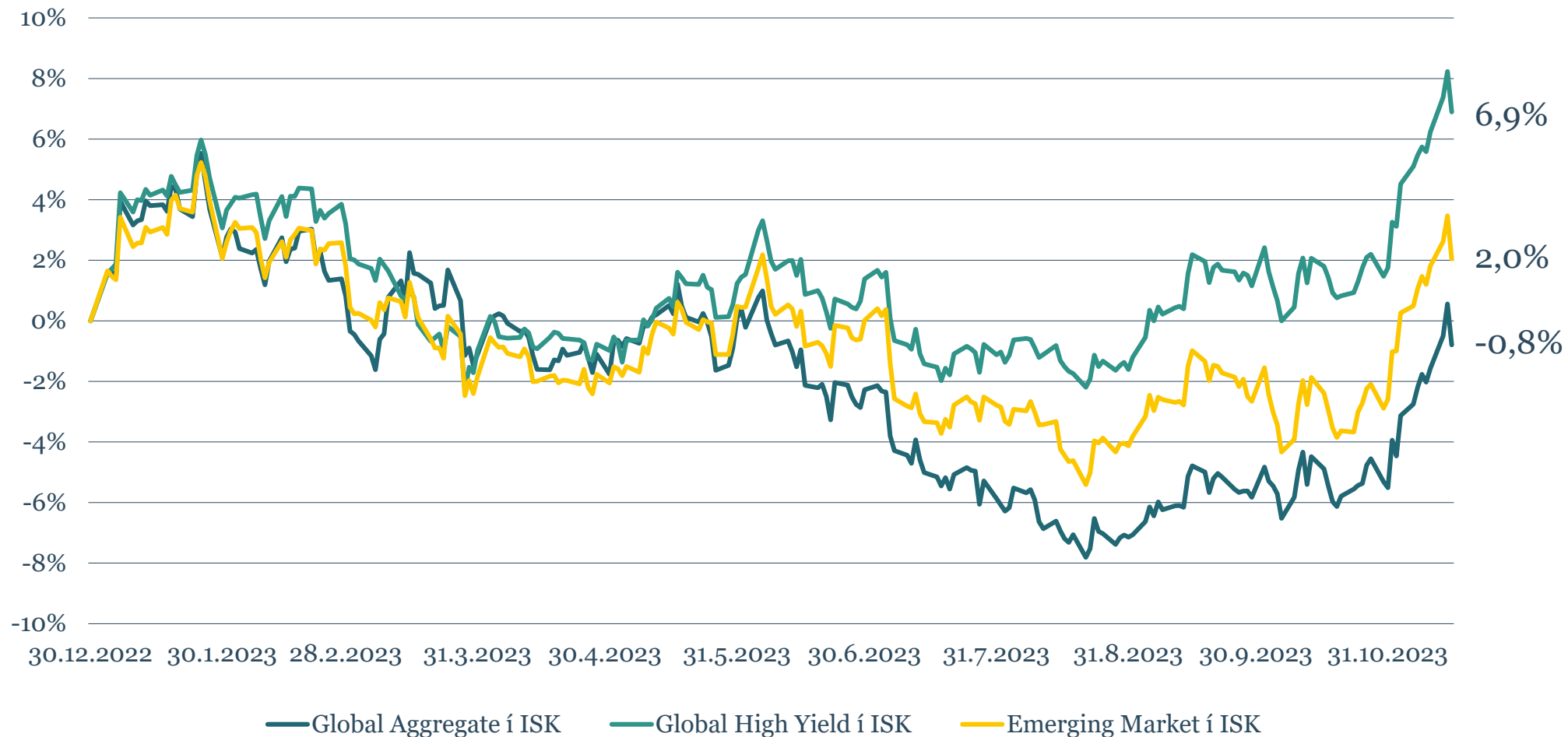
Þróun erlendra skuldabréfavísitalna

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 í heimamynt

Þróun erlendra skuldabréfavísitalna

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 (mælt í ISK)

Helstu breytingar á verðbréfamarkaði

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

- Verðbólga hefur lækkað lítillega undanfarna mánuði og stendur 12 mánaða verðbólga nú í 7,9%.
- Stýrivextir Seðlabankans hafa hækkað um 3,25 prósentustig og standa nú í 9,25%.
- Krónan styrktist um 0,4% gagnvart USD en hefur veikst um 3,2% gagnvart GBP og 1,5% gagnvart EUR. Gengisvísitalan hefur hækkað um 0,2% yfir sama tímabil.
- Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hefur hækkað töluvert á árinu, krafa styttri flokka hækkað um 2-3 prósentustig en lengri flokka um 1 prósentustig.

Helstu breytingar á verðbréfamarkaði (#2)

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

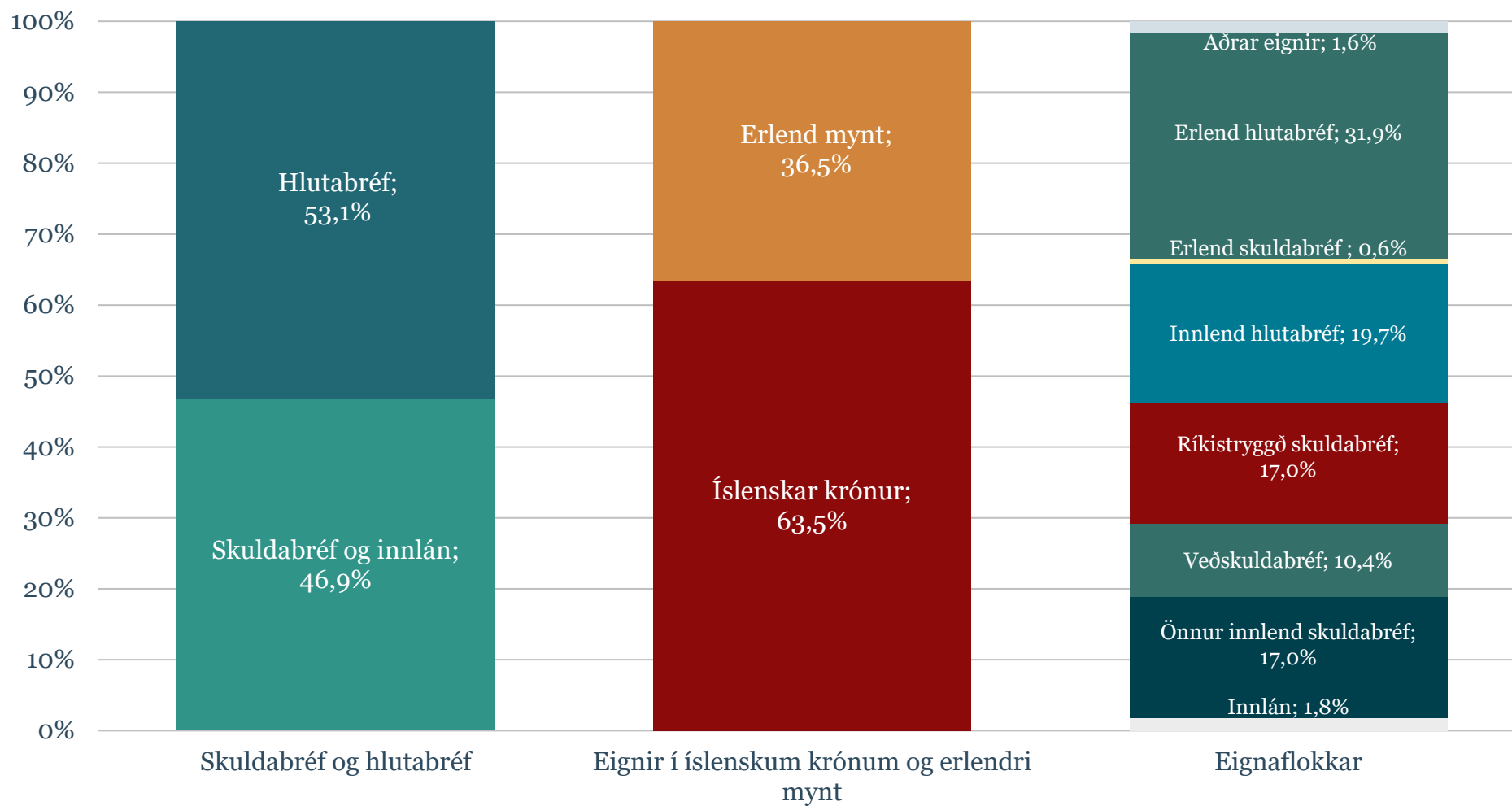
- Krafa verðtryggðra ríkisbréfa hefur einnig hækkað töluvert eða um 0,7 til 1 prósentustig, mest á stystu bréfum og minna á lengri.
- Innlend hlutabréf hafa lækkað um 16,6% frá áramótum (OMXIGI-All Share).
- Erlend vísitala hlutabréfa (MSCI World) hefur hækkað um 16% í USD frá áramótum eða um 15,5% mælt í ISK.
- Erlend vísitala skuldabréfa (Global Aggregate) hefur lækkað um 0,4% í USD frá áramótum eða um 0,8% mælt í ISK.

Samtryggingardeild

Eignasafn og ávöxtun m.v. 15. nóvember 2023

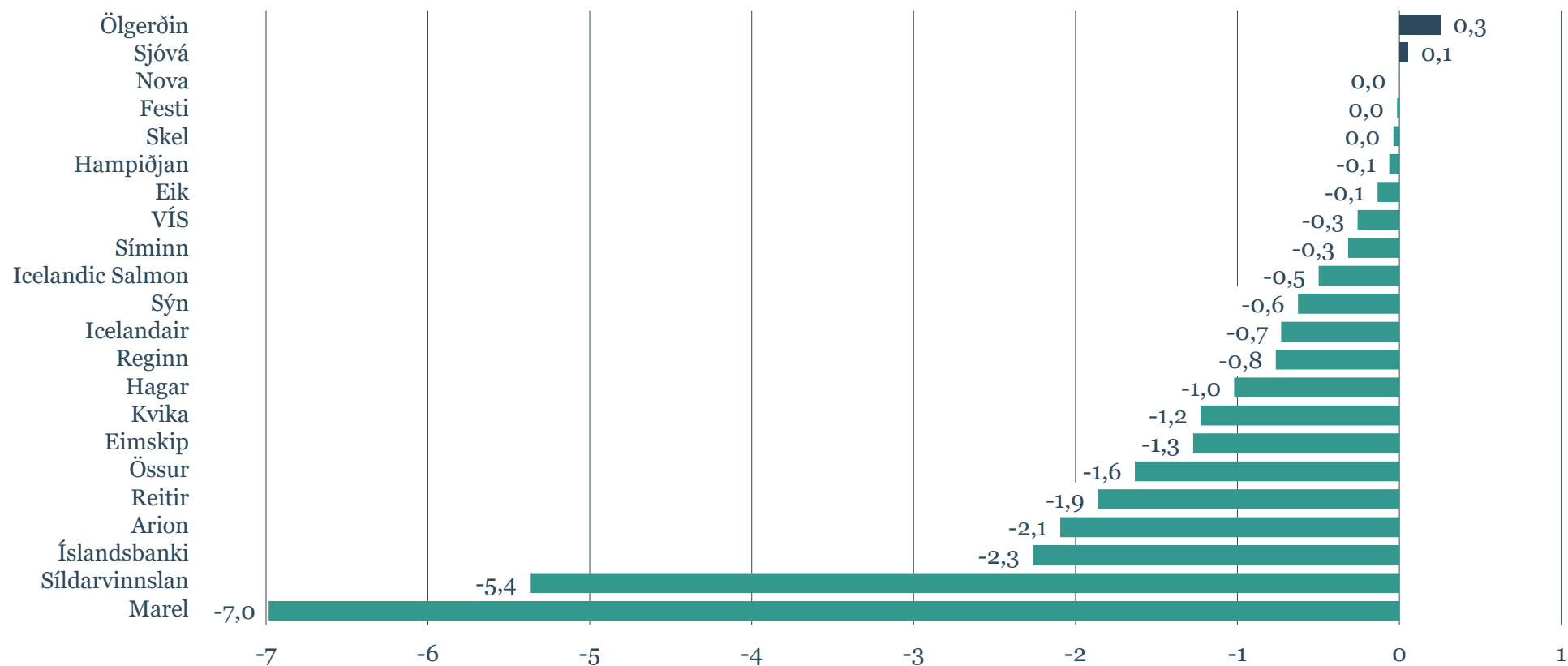
Eignasafn samtryggingardeilar

- staðan 15. nóvember 2023

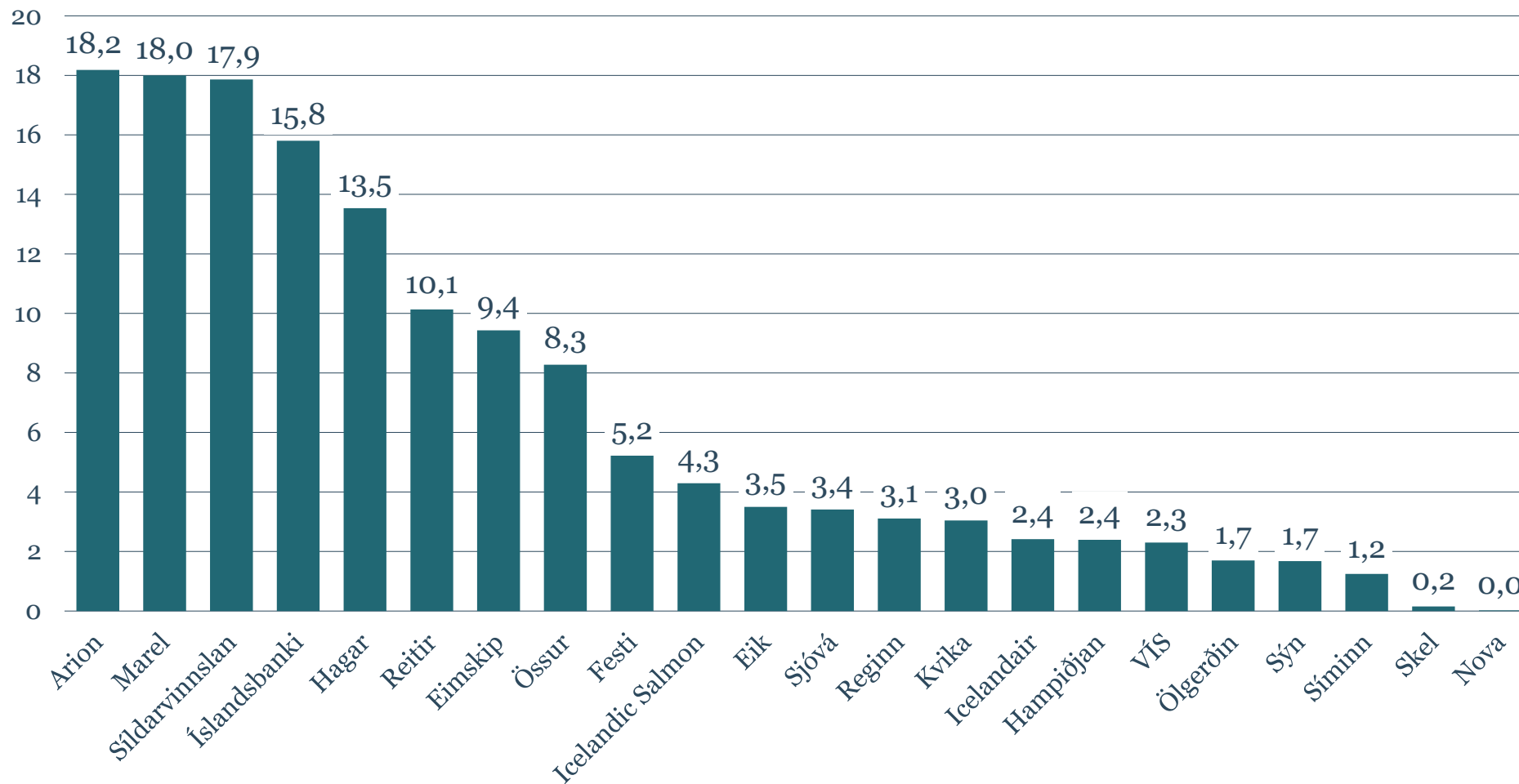
Innlend hlutabréf samtryggingardeildar

- hagnaður/tap frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 (ma.kr.)

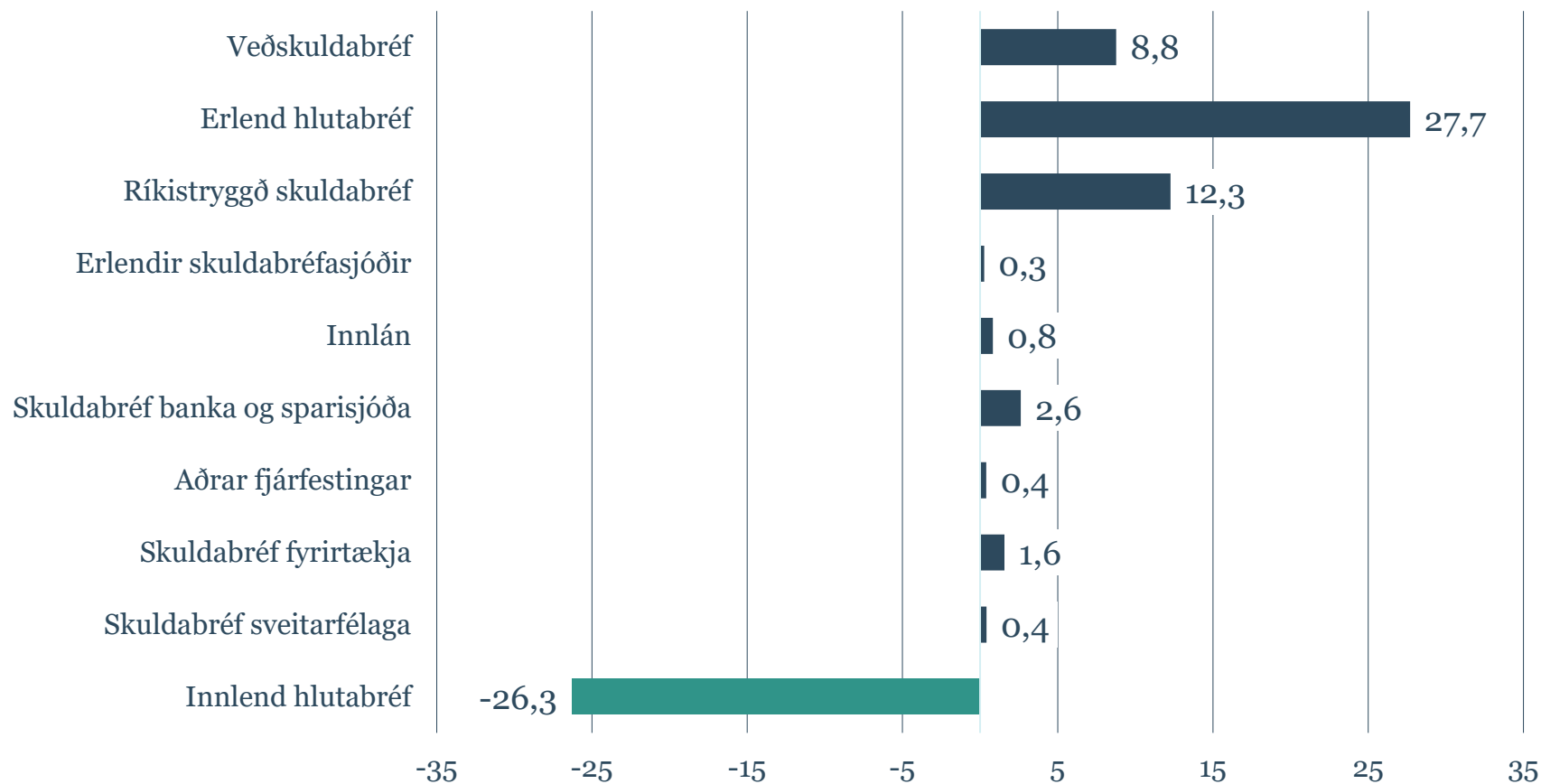
Innlend hlutabréf samtryggingardeildar

- eignastaða 15. nóvember 2023 (ma.kr.)

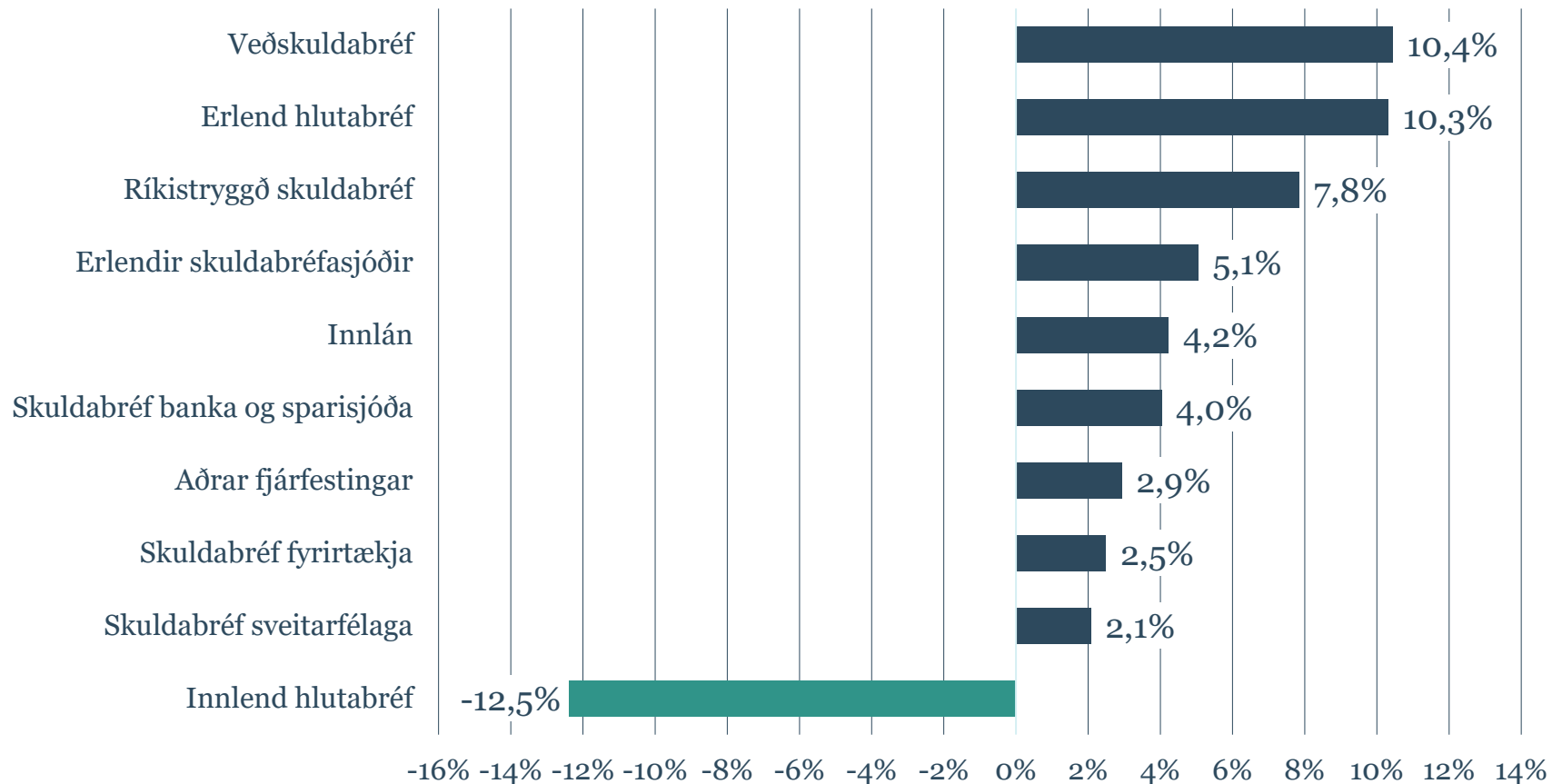
Fjárfestingartekjur verðbréfa og innlána (#1)

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023 (ma.kr.)

Nafnávöxtun eignaflokka samtryggingard.

- frá ársbyrjun til 15. nóvember 2023

Fjárfestingarstefna 2024

Fjárfestingarstefna 2024

- helstu breytingar á stefnu fyrir samtryggingardeild

Ný stefna er enn í vinnslu.

Gera má ráð fyrir að samanlagt vægi hlutabréfa og samanlagt vægi skuldabréfa verði óbreytt frá því fyrra ári.

Hlutabréf:

- Engin breyting á stefnu

Skuldabréf:

- Dregið úr vægi skuldabréfa með ábyrgð ríkisins
- Aukið verði við vægi skuldabréfa banka og sparisjóða, veðskuldabréfa og skuldabréfa sveitarfélaga

Fjárfestingarstefna samtryggingardeildar

Samtryggingardeild - fjárfestingarstefna 2023:

Samtryggingadeild Verðbréfaflokkur	Stefna 2023	Heimiluð frávik		Eignir þann 15.11.2023	Mism.
		Lágmark	Hámark		
INNGLÁN	0,5%	0,0%	10,0%	1,8%	-1,3%
SKULDABRÉF	45,0%	35,0%	65,0%	45,0%	0,0%
- Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	17,0%	10,0%	25,0%	17,0%	0,0%
- Skuldabréf banka og sparisjóða	7,5%	3,0%	11,0%	7,7%	-0,2%
- Veðskuldabréf	10,0%	2,0%	16,0%	10,4%	-0,4%
- Skuldabréf sveitarfélaga	2,0%	0,0%	5,0%	2,4%	-0,4%
- Skuldabréf fyrirtækja	8,0%	3,0%	15,0%	6,9%	1,1%
- Erlendir skammtímasjóðir	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
- Erlend skuldabréf	0,5%	0,0%	12,0%	0,6%	-0,1%
HLUTABRÉF	53,0%	35,0%	60,0%	51,5%	1,5%
- Innland hlutabréf	22,0%	12,0%	29,0%	19,7%	2,3%
- Erlend hlutabréf	31,0%	19,0%	39,0%	31,9%	-0,9%
AÐRAR FJÁRFESTINGAR	1,5%	0,0%	4,0%	1,6%	-0,1%
SAMTALS	100,0%			100,0%	0,0%

Fjárfestingarstefna 2024

- helstu breytingar á stefnu fyrir séreignardeildir

Ný stefna er enn í vinnslu.

Lagt upp með að gerðar verði sambærilegar breytingar varðandi áherslur á mismunandi tegundir skuldabréfa.

Hlutabréf:

- Engin breyting á stefnu

Skuldabréf:

- Dregið úr vægi skuldabréfa með ábyrgð ríkisins
- Aukið verði við vægi skuldabréfa sveitarfélaga

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 1

- séreignarleidd, 65% skuldabréf og 35% hlutabréf

Framtíðarsýn 1 Verðbréfaflokkur	Stefna	Heimiluð frávik		Eignir þann	
	2023	Lágmark	Hámark	15.11.2023	Mism.
SKULDABRÉF	65,0%	55,0%	75,0%	58,5%	6,5%
- Innlán	1,0%	0,0%	15,0%	0,8%	0,2%
- Skuldabréf með ríkisábyrgð	23,0%	10,0%	65,0%	20,6%	2,4%
- Skuldabréf banka og sparisjóða	18,0%	0,0%	26,0%	17,1%	0,9%
- Veðskuldabréf	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
- Skuldabréf sveitarfélaga	4,0%	0,0%	10,0%	4,9%	-0,9%
- Skuldabréf fyrirtækja	18,0%	0,0%	24,0%	14,9%	3,1%
- Erlendir skammtímasjóðir	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
- Erlend skuldabréf	1,0%	0,0%	15,0%	0,1%	0,9%
HLUTABRÉF	35,0%	25,0%	45,0%	41,5%	-6,5%
- Innlend hlutabréf	16,0%	0,0%	25,0%	17,9%	-1,9%
- Erlend hlutabréf	19,0%	10,0%	40,0%	23,6%	-4,6%
SAMTALS	100,0%			100,0%	0,0%

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 2

- séreignarleidd, 80% skuldabréf og 20% hlutabréf

Framtíðarsýn 2 Verðbréfaflokkur	Stefna	Heimiluð frávik		Eignir þann	
	2023	Lágmark	Hámark	15.11.2023	Mism.
SKULDABRÉF	80,0%	70,0%	90,0%	75,6%	4,4%
- Innlán	1,0%	0,0%	15,0%	0,4%	0,6%
- Skuldabréf með ríkisábyrgð	27,0%	18,0%	80,0%	24,6%	2,4%
- Skuldabréf banka og sparisjóða	23,0%	0,0%	32,0%	24,2%	-1,2%
- Veðskuldabréf	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
- Skuldabréf sveitarfélaga	5,0%	0,0%	12,0%	7,2%	-2,2%
- Skuldabréf fyrirtækja	22,0%	0,0%	30,0%	18,9%	3,1%
- Erlendir skammtímasjóðir	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
- Erlend skuldabréf	2,0%	0,0%	15,0%	0,2%	1,8%
HLUTABRÉF	20,0%	10,0%	30,0%	24,4%	-4,4%
- Innlend hlutabréf	9,0%	0,0%	20,0%	11,4%	-2,4%
- Erlend hlutabréf	11,0%	5,0%	25,0%	13,0%	-2,0%
SAMTALS	100,0%			100,0%	0,0%

ÍL-sjóður

ÍL-sjóður

Frumvarp í samráðsgátt stjórnvalda um slit ógjaldfærra opinberra aðila var lagt fram þann 12. október.

- Umsagnarferli lauk í gær, þann 22. nóvember
- 9 umsagnir sem bárust um málið

Lífeyrissjóðirnir hafa haldið áfram sameiginlegri vinnu við að greina stöðu sína vegna málsins og skiluðu inn umsögn um frumvarpið.

- Umsögnin er unnin af Logos lögmannsþjónustu í samráði við dr. Hersi Sigurgeirsson, prófessor í fjármálum við Háskóla Íslands og Arctica Finance.

ÍL-sjóður

Úr umsögn lífeyrissjóðanna um frumvarpsdrögin:

- Frumvarpið felur í sér viðurkenningu á rétti skuldabréfaeigenda til vaxta af íbúðabréfum allt til lokagjalddaga og ábyrgð ríkisins á þeim.
- Ríkið er fjarri því að ná yfirlýstum markmiðum sínum verði frumvarpið að lögum. Það myndi þvert á móti að öllum líkindum leiða til:
 - aukinna fjárútgjalda ríkisins,
 - raska jafnvægi á fjármálamarkaði,
 - skapa áratuga óvissu um uppgjör á skuldbindingum ÍL-sjóðs
 - og skaða orðspor ríkisins.
- Svo virðist sem ekki hafi farið fram viðeigandi greining af hálfu ráðuneytisins eða Seðlabankans á fjármálastöðugleika, peningamagni í umferð og þar með verðbólgu og fleiri slíkum þáttum.
- Lagasetningin fæli í sér eignarnám eða bótaskylda takmörkun eignarréttinda.

ÍL-sjóður

Umsagnir annarra aðila um frumvarpsdrögin endurspeglja jafnframt verulega ágalla á fyrirhuguðum áformum ríkisins vegna ÍL-sjóðs.

- Sýnir að ekkert samráð hefur verið haft við sveitarfélögin vegna málsins þrátt fyrir að frumvarpinu sé ætlað að taka til stofnana sveitarfélaga.
- Bent á ýmsa frekari vankanta á frumvarpinu til viðbótar þeim sem koma fram í umsögn lífeyrissjóðanna.

Núverandi staða lífeyrissjóðanna og annarra skuldabréfaeigenda HFF bréfanna er sterk.

Fyrirspurnir og umræður